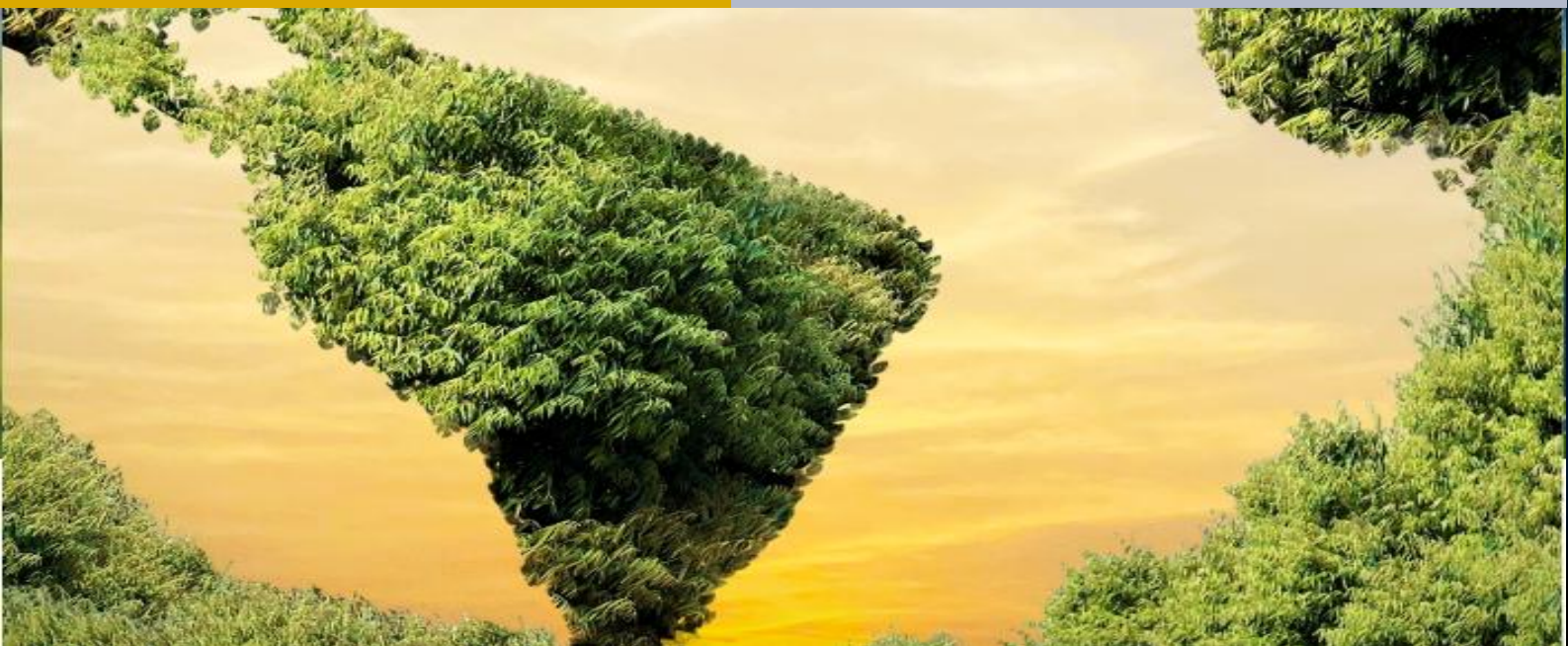

2025. aasta keskkonnaaruanne

(1. jaanuar 2025 kuni 31. detsember 2025)

Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide
Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet

www.eulisa.europa.eu

2025. AASTA KESKKONNAARUANNE

Muudetud 23.6.2026

Sisukord

Eessõna	4
1. Dokumendi teave.....	5
2. Mis on eu-LISA	5
2.1. Meie tööülesanded	5
2.1.1. Tooted ja teenused	5
2.1.2. Missioon, visioon ja põhiväärtused	6
2.2. Rühmad ja asukoht	7
2.3. eu-LISA keskkonnajuhtimissüsteemi kohaldamisala	8
3. Keskkonnajuhtimissüsteemi kirjeldus	9
3.1. EMAS eu-LISAs	9
3.2. eu-LISA keskkonnajuhtimissüsteemi kontekst ja eesmärk.....	10
3.3. Keskkonnajuhtimissüsteemi valitsemine	12
3.4. EMASi säilitamise põhietapid	13
4. Keskkonnaaspektid ja -mõjud.....	13
4.1. Metoodika	13
4.2. Olulised keskkonnaaspektid ja -mõjud	14
5. Keskkonnapolitika ja -eesmärgid.....	15
5.1. Keskkonnapolitika	15
5.2. 2025. aasta eesmärgid	17
5.3. 2026. aasta eesmärgid	19
6. Meetmed ja tulemuslikkus	19
6.1. Hoonete energiatõhusus.....	20
6.2. Andmekeskuse energiatõhusus.....	24
6.3. Kaugjahutus	28
6.4. Üldine energiatarve	30
6.5. Jäätmed	33
6.6. Vesi	36
6.7. Materjalitõhusus: paber	37
6.8. Lähetustega seotud heide.....	39
6.9. Elurikkus.....	41
6.10. Mõju kliimale: kasvuhoonegaaside heide	44
6.11. Asjakohastest keskkonnanäitajate kokkuvõte:.....	50
7. Õiguslikud ja muud keskkonnanõuded	53
8. Lisad	56
8.1. I LISA. KESKKONNATÕENDAJA DEKLARATSIOON TÕENDAMISE JA KINNITAMISE KOHTA.....	57
8.2. II LISA. METODOLOOGILISED EELDUSED	58
8.3. III LISA. Kasvuhoonegaaside arvutusmetoodika muutumine	60

Eessõna

Head kolleegid!

eu-LISA on seadnud eesmärgiks saavutada 2030. aastaks CO₂-neutraalsus. Selle eesmärgi saavutamiseks jätkame keskkonnasäästlikkuse lõimimist oma poliitikavaldkondadesse ja igapäevastesse tegevustesse, lähtudes Euroopa roheleppest ja ÜRO kestliku arengu eesmärkidest.

Alates 2022. aastast oleme parendanud oma keskkonnatoimet ja vähendanud ameti keskkonnamõju, rakendades ELi keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemil (EMAS) põhinevat keskkonnajuhtimissüsteemi.

EMASi registreerimisega võib eu-LISA loota keskkonnateadlikumale tulevikule ja vähendada oma igapäevategevuses CO₂-jälge, keskendudes peamistele prioriteetidele.

Täna on mul hea meel tutvustada eu-LISA 2025. aasta keskkonnaaruannet. Aruanne on tunnistuseks meie jätkuvatest pingutustest luua keskkonnahoidlikum ja kestlikum tulevik meile kõigile.

Täna kõiki eu-LISA töötajaid nende pühendumise ja panuse eest meie keskkonnaeesmärkide saavutamisel edasi liikumisse. Üheskoos oleme ka edaspidi eeskujuks ja inspireerime positiivseid muutusi meie organisatsioonis ja mujal.

Lugupidamisega

Marili Männik
eu-LISA tegevdirectori asetäitja

1. Dokumendi teave

Käesolev keskkonnanaruanne annab kõigile asjaomastele sidusrühmadele ja teistele huvitatud isikutele teavet eu-LISA keskkonnategevuse tulemuslikkuse ja tegevuse kohta 2025. aastal (aruandeaasta 1. jaanuarist 2025 kuni 31. detsembrini 2025).

Dokument on koostatud kooskõlas keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi (EMAS) määruse¹ viimase kohaldatava versiooniga [(EL) 2017/1505² ja (EL) 2018/2026]³, võttes arvesse avaliku halduse sektori võrdlusedokumenti [komisjoni otsus (EL) 2019/61]⁴ ning telekommunikatsiooni ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuste sektori võrdlusedokumenti [komisjoni otsus (EL) 2021/2054].⁵

I lisas on EMASi tõendaja kinnitus.

Vastavalt oma keskkonnajuhtimissüsteemile avaldab eu-LISA igal aastal keskkonnanaruande oma veebilehel.

2. Mis on eu-LISA

2.1. Meie tööülesanded

2.1.1. Tooted ja teenused

eu-LISA on Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet. Amet asutati 2011. aastal ja alustas tegevust 2012. aastal.

Ameti ülesanne on toetada ELi justiits- ja siseküsimuste poliitika rakendamist, hallates laiaulatuslikke IT-süsteeme, mis võimaldavad

- säilitada Schengeni riikide sisejulgeoleku,
- vahetada Schengeni riikidel viisaandmeid,
- määrata, mis ELi liikmesriik vastutab konkreetse varjupaigataotluse läbivaatamise eest.

¹ Konsolideeritud tekst: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ; **EUR-Lex – 02009R1221-20190109 – EN – EUR-Lex (europa.eu)**.

² Komisjoni 28. augusti 2017. aasta määrus (EL) 2017/1505, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS)) I, II ja III lisa; C/2017/5792 **EUR-Lex – 32017R1505 – EN – EUR-Lex (europa.eu)**.

³ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/2026, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS)) IV lisa; C/2018/4429; **EUR-Lex – 32018R2026 – EN – EUR-Lex (europa.eu)**.

⁴ Komisjoni 19. detsembri 2018. aasta otsus (EL) 2019/61 avaliku halduse sektori parimaid keskkonnajuhtimistavasid, keskkonnatoime näitajaid ja tipptaseme võrdlusaluseid sisaldava võrdlusedokumendi kohta, mis on ette nähtud määrusega (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS); C/2018/4424; **EUR-Lex – 32019D0061 – EN – EUR-Lex (europa.eu)**.

⁵ Komisjoni 8. novembri 2021. aasta otsus (EL) 2021/2054, milles käsitletakse telekommunikatsiooni ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuste sektori parimat keskkonnajuhtimistava, keskkonnatoime näitajaid ja tipptaseme võrdlusaluseid hõlmavat võrdlusedokumenti, mis on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 1221/2009; **EUR-Lex – 32021D2054 – EN – EUR-Lex (europa.eu)**

eu-LISA toetab tehnoloogiliselt ELi riikide pingutusi Euroopa muutmisel turvalisemaks ja aitab tagada, et eurooplased saaksid ELis vabalt reisida, ohustamata Euroopa julgeolekut. eu-LISA NACE tegevusvaldkonnad on järgmised:

- 99.00: eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus (ametlik);
- 62.20 (täiendav kood): Arvutialased konsultatsioonid ning arvutisüsteemide ja andmebaaside haldus (täiendav tegevus, mis tuleneb tema põhitegevusest).

Amet katsetab ka uusi tehnoloogiaid, et aidata luua ELis nüüdisaegsem, tõhusam ja turvalisem piirihaldussüsteem. Amet koordineerib katseprojekti „Arukad piirid“ kontrolli ja järelmeetmeid, tulemuste analüüsi ja katseprojekti aruandlust tihedas koostöös osalevate ELi riikide ja Euroopa institutsioonidega.

2.1.2. Missioon, visioon ja põhiväärtused

 MISSIOON Meie missioon on toetada ELi ja liikmesriike nende püüdlustes hoida Euroopa avatuna ja turvalisena, kasutades nüüdisaegset tehnoloogiat.	 VISIOON Püüame pakkuda kvaliteetseid, tõhusaid teenuseid ja lahendusi, viia nüüdisaegsed tehnoloogiad vastavusse ELi ja liikmesriikide muutuvate vajadustega ning edendada justiits- ja siseküsimustes digiüleminekut.	 PÕHIVÄÄRTUSED Meie visioon ja missioon väljenduvad põhitegevustes, rakendades selliseid põhiväärtusi nagu vastutus, läbipaistvus, tiptase, järjepidevus, rühmatöö ja esmaklassiline klienditeenindus.
ARUANDEKOHUSTUS Usaldusväärse juhtimisraamistiku, kulutõhusa tegevuse ja usaldusväärse finantsjuhtimise rakendamine.	LÄBIPAISTVUS Tagame korrapärase ja avatud teabevahetuse ameti peamiste sidusrühmadega ning peame pidevat dialoogi ameti pikaajalise strateegia määratlemiseks.	TIPTASE Organisatsiooni õige struktuuri, inimeste ja protsesside toimimine, tagades teenuspidevuse ja liikmesriikidele pakutavate vahendite funktsionaalse tervikluse.
RÜHMATÖÖ Püüame anda igale rühmaliikmele võimaluse kasutada oma teadmisi ja kogemusi parimal viisil ühise edu nimel	JÄRJEPIDEVUS Tagame, et amet kasutab parimal viisil liikmesriikide oskusteavet, teadmisi ja investeeringuid ning jätkab nende arendamist.	KLIENDIKESKSUS Tagamine, et amet vastab alati oma sidusrühmade vajadustele ja nõudmistele.

EMAS on üks keskseid vahendeid eu-LISA põhiväärtuste lõimimisel tema missiooni.

- Sertifitseerimine tugevdab aruandekohustust ja läbipaistvust, nõudes avatud teabevahetust organisatsiooni keskkonnamõju ja pidevate parenduste kohta.
- EMASi järgimine kajastab eu-LISA pühendumust tipptasemele, mitte ainult tehnoloogilistes edusammudes, vaid ka kestlikes tavades, millega viia oma tegevus kooskõlla järjepidevuse väärtustega.
- EMASi koostööpõhine olemus, mis hõlmab osakondadevahelist rühmatööd, on kooskõlas eu-LISA kohustusega töötada kollektiivselt.
- Peale selle on süsteem suunatud kliendikesksusele ja täidab nii nõudluse keskkonnasõbralike tavade järele, näidates, kuidas eu-LISA pühendumine EMASile on sujuvalt kooskõlas tema missiooniga toetada Euroopa Liitu ja liikmesriike Euroopa julgeoleku tagamisel kõrgtehnoloogia abil.

eu-LISA üks strateegilisi eesmärke on „arendada eu-LISA edasi tõhusaks, paindlikuks ja vastupidavaks organisatsiooniks ELi õigusraamistikus“. Keskkonnajuhtimissüsteem aitab sellele strateegilisele eesmärgile oluliselt kaasa järgmiste meetmete kaudu.

- Ressursitõhusus ja kestlikkus:
 - keskkonnajuhtimissüsteem aitab saavutada ameti ressursitõhususe eesmärke, mis on kooskõlas laiemal eesmärgil olla tõhus organisatsioon;
 - jätmete, energiatarbe või muude keskkonnamõjude vähendamise strateegiad on osa ressursside ühtlustamise pingutustest.
- Vastavus:
 - EMASi registreerimise taotlus tähendab kohustust järgida keskkonnavalaseid eeskirju ja asjaomaste sidusrühmade nõudeid.
- Missioon ja väärtused:
 - ameti missiooni ja väärtuste edendamine hõlmab pühendumist keskkonnakestlikkusele;
 - vastutustundliku keskkonnahoolduse näitamine on kooskõlas ettevõtete sotsiaalse vastutusega seotud väärtustega.
- Olulise ELi asutuse kasv:
 - keskkonnateadlikkuse näitamine võib aidata arendada ametit ELi ühe võtmeasutusena, arvestades kestlikkuse üha suuremat tähtsust organisatsiooni maine kujunemises.

2.2. Rühmad ja asukoht

eu-LISA asub neljas riigis:

- peakontor – halduskoht – on Tallinnas (Eesti), 3627 m², 146 töötajat;
- tegevuskoht on Strasbourgis (Prantsusmaa), 35 683 m² koos andmekeskusega, ligikaudu 426 töötajat;
- üks halduskoht on alates 2022. aastast renditud hoones Illkirch-Graffenstadenis (Prantsusmaa), 2074 m²; ligikaudu 109 töötajat;
- kontaktbüroo, mida jagatakse muude asutustega, on renditud ruumides Brüsselis (Belgia), 305 m², 6 töötajat.
- üks halduskoht on renditud hoones Strasbourg Aspire'is (Prantsusmaa), 4830 m², 178 töötajat;

Amet tellib ka Austria ametiasutustelt teenuseid tegevuskohalepingu alusel varusüsteemide majutamiseks St. Johann im Pongaus (Austria).

2025. aastal oli eu-LISAs 385 töötajat (keskmine töötajate arv 2025. aastal) (st eu-LISA töötajad, kes kuuluvad Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade ja Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste kohaldamisalasse, eu-LISA juurde lähetatud riiklikud eksperdid ja praktikandid). Väliskonsultantide arv (kõik ajutised väliskonsultandid) oli samal ajal 480. Neid andmeid kasutatakse kogu dokumendis joonistel, kus viidatakse töötajate arvule, rakendades kaugtöö määra arvutamisel töötajate ja välise teenuseosutaja töötajate suhtarvuna tegurit 0,6.

Eespool nimetatud pindalad ruutmeetrites on võetud eu-LISA ühtsest programmdokumendist 2025–2027.

Töötajate arv on saadud personaliosakonnast, alltöövõtjate arvu esitas turberühm ja väliskonsultantide arvu lepinguhaldusrühm.

Keskkonnajuhtimissüsteem kehtib kõigile töötajatele ühtmoodi.

Sellegipoolest esitatakse kõik tulemuslikkuse hindamise andmed, sealhulgas maakasutuse ja jäätmenäitajate andmed, kahe viimase tegevusaasta andmetega võrreldes. Seoses kontorisse naasmisega pärast sotsiaalsete piirangute järkjärgulist kaotamist COVID-19 pandeemia kontekstis on 2023. aasta keskkonnatoime hindamisel esimene iga-aastane võrdlusalus.

2.3. eu-LISA keskkonnajuhtimissüsteemi kohaldamisala

Keskkonnajuhtimissüsteem (EMS) kehtib järgmistes eu-LISA ruumides:

- a. ameti peakontor Tallinnas (Eesti) (TLL);
- b. tegevuskoht Strasbourgis (Prantsusmaa) (SXB);
- c. ajutine asukoht Illkirch-Graffenstadenis (Prantsusmaa) (ILK);
- d. kontaktbüroo Brüsselis (Belgia) (BXL).
- e. ajutine asukoht Strasbourgis (Prantsusmaa) (Aspire);

St. Johann im Pongau (Austria) varunduskoht ei ole hõlmatud, sest seda ei halda eu-LISA.

eu-LISA keskkonnajuhtimissüsteemi kohaldamisala hõlmab kogu tema haldus- ja tehnilist tegevust ning punktis 3.1.1 nimetatud missiooni kõigis punktis 3.3 loetletud tegevuskohtades; see hõlmab ELi justiits- ja sisepoliitika rakendamise tugiteenuste osutamist suuremahuliste IT-süsteemide haldamise kaudu.

Seda kohaldatakse eu-LISA töötajate suhtes, kes kuuluvad Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) ja liidu muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „CEOS“)⁶ kohaldamisalasse, eu-LISAsse lähetatud riiklikele ekspertidele (edaspidi „riiklikud eksperdid“), väliste teenuseosutajatele ja nende töötajatele (nt intramuros, extramuros, teenuseosutajad, muud töövõtjad) ning praktikantidele (edaspidi ühiselt „eu-LISA töötajad“). **Keskkonnakäsiraamat**, mille on koostanud ameti organisatsiooniteenuste talitus, annab ülevaate keskkonnajuhtimissüsteemi suunistest ja visioonist ning see on sisekasutuseks.

⁶ Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrus (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad ja muude Euroopa ühenduste teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT L 56, 4.3.1968, lk 1), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 1023/2013 (ELT L 287, 29.10.2013, lk 15).

3. Keskkonnajuhtimissüsteemi kirjeldus

3.1. EMAS eu-LISAs

Euroopa Parlamendi ja nõukogu heaks kiidetud keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem⁷ (EMAS) on Euroopa vabatahtlik süsteem organisatsioonidele, kes soovivad hinnata, juhtida ja parendada oma keskkonnategevuse tulemuslikkust. Et kestlikkus on Euroopa kodanike ja tööstusharude jaoks kasvav probleem, pakub EMAS struktureeritud raamistikku keskkonnaküsimuste lõimimiseks mis tahes organisatsiooni juhtimisse ja igapäevategevusse.

Kui komisjon võttis vastu **rohelise kokkuleppe**, selgus 2020. aastal, et eu-LISA peab täitma oma kohustusi, et tagada oma keskkonnamõju haldamine. Sellest algas EMASi projekt ja eesmärk saada EMAS-registreering 2024. aastal. Amet registreeriti 1. aprillil 2025 Euroopa Liidu keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemis (EMAS).

EMASi registreerimisega kohustub eu-LISA alates 2024. aastast pidevalt vähendama oma keskkonnajälge.

Seega on see kolmas viidatud keskkonnaaruanne, mille on koostanud eu-LISA.

⁷ EMAS – keskkond – Euroopa Komisjon (europa.eu).

3.2. eu-LISA keskkonnajuhtimissüsteemi kontekst ja eesmärk

eu-LISA teeb koostööd paljude sidusrühmadega (tabel 1), alates oma töötajatest kuni kohalike töövõtjateni, alates ELi liikmesriikide sidusrühmadest kuni Euroopa institutsioonideni. Mõni neist mõjutab oluliselt keskkonnajuhtimissüsteemi, selle liikumissuunda või eeldatavaid edusamme.

Sidusrühm(ad)	Sidusrühma(de) vajadused ja ootused	Kuidas tagame selle täitmise?
Euroopa Liidu institutsioonid: Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament, Euroopa Kontrollikoda ja muud	Ülesannete täitmine ja tegevus vastavalt suunistele, määrustele, õigusaktidele, kokkulepitud pädevusele ja erinõuetele, mida Euroopa Komisjon ja muud ELi asutused võivad konkreetsete tegevuste jaoks vastu võtta	Rahuldavad audititulemused
Kohalikud omavalitsused	Vastavus keskkonna õigusaktidele	Nõuete mittejärgmimisest ei teatata
eu-LISA töötajad	Töökeskkond vastab töötervishoiu ja tööohutuse eeskirjadele. Töökeskkond, mis väljendab muret keskkonna pärast, mis on kooskõlas ameti missiooniga. Töökeskkond, mis pakub osalemise vorme ja vahendeid.	Töötajate tagasiside personalikomitee või spetsiaalse rohelise meiliaadressi kaudu.
Liikmesriigid ja nende esindajad	Tööreiside optimeerimine, kaugtöö. Andmete dubleerimise risk, seadmete mitmekihiline dubleerimine, ..., millega kaasneb täiendav keskkonnamõju.	Vastused saadud teabetaotlustele, küsimustele või taotlustele. Kaebusi ei ole esitatud
eu-LISA kõrgem juhtkond	Ameti sotsiaalse ja keskkonnakestlikkuse suurendamine (2021–2027 SG4 osa), EMASi registreerimine (2023–2025 SPD)	EMASi registreerimine, aasta konsolideeritud tegevusaruande heakskiitmine

Tabel 1. Sidusrühmade ootused

Oluliste sidusrühmade vajadused ja ootused tuvastatakse kehtestatud suhtlus- ja aruandluskanalite, korrapäraste dialoogide abil, osaledes kutsefoorumites ja võrgustikes, võrdlusuuringute ja kohaldatavate õiguslike nõuete järelkontrollide kaudu.

2025. aastal tehtud PESTEL-analüüsi kohaselt (poliitilised, majanduslikud, sotsiaalsed, tehnilised, keskkonnavalasid ja õiguslikud tegurid) tuleb juhtimissüsteemi täiustamiseks esmajärjekorras tegeleda järgmiste kõrgetasemeliste riskide ja võimalustega (tabel 2):

Valdkond	Järeldus	Riskid/võimalused
Poliitika	ELi asutuste võrgustiku (EUAN) kliimaneutraalsuse harta heakskiitmine 2030. aastaks	R Rohepesu mainerisk
		V Sünergia parendamiseks, ressursse säästes
	EMP täpsustab eeskujulikkuse nõudeid	V Olla EMASi registreeringuga EMPs esirinnas
	Euroopa suurlinnapiirkonda Strasbourgi (Eurométropole de Strasbourg) teavitatakse meie projekti arengust	V Tasuta linnateenuste kasutamine seoses liikuvusega
	Eelarvepiirangud	R Puuduvad keskkonnaedu rakendamise vahendid V Riikide toetus rohepöörde projektidele
Sotsiaalvaldkond	Liikuvuspanused	R Töötajate rahulolematuse Euroopa Komisjoni uute lähetussuunistega R Tallinnast teistesse eu-LISA tegevuskohtadesse sõiduks tuleb kasutada lennukit V Vastu tuleb võtta uued keskkonnasäästlikumaks muutvad lähetussuunised
		R Töötajate vastuseis muutustele V Keskkonnateavituse kava täiustamine
	Mugavust mõjutav keskkonnaseisundi parendamine	R Individuaalse CO ₂ -jälje suurenemine V Ameti CO ₂ -jälje vähendamine
	Kaugtöö	
Tehnoloogia	Hoonete laiendamine	R Ameti CO ₂ -jälje suurenemine V eu-LISA keskkonnahoidlike riigihangete poliitika ja keskkonnamõju hindamise rakendamine talitlusmallis
	Uued projektid (hooned/andmekeskus/seadmed):	R Keskkonnaeeskirjade arvestamine enne projekti alustamist (ICPE, IOTA jne) V Green DC uuringu (Soprestaria), energiaauditi (BV) ja füüsiliste kliimariskide auditi (Vinci FA) tulemuste kasutamine
Keskkond	Kliimamuutused võivad põhjustada rohkem kuumalaineid	R Raskendab andmekeskuse jahutamiseks vajaliku energiatarbe vähendamist V Andmekeskuse jahutuse parendamine, kasutades geotermilist puurkaevu R Hoone kasutajatele ebamugavuste tekitamine V Fotogalvaanilised päikesevarjestid, hele välisvooder ja haljassein
		R Prantsusmaa tegevuskohad: üleujutused; Tallinna tegevuskoht: pikemas perspektiivis vee alla jäämine V Vihmavee kogumise projekt
	Loodusriskid	
Õigusvaldkond	Brüsseli uus hoone on saanud BREEAMi sertifikaadi	V Jagada häid tavasid üürileandjaga teiste tegevuskohtade jaoks
	Kolmanda astme määrus (Prantsusmaa)	R Eesmärki ei saavutata (–40% 2030. a) V Teha energiaaudit, et suurendada energiatõhusust
	ELi ROHELEPE	R Kompenseerida CO ₂ , sest CO ₂ -neutraalsust on talitlusvajaduste tõttu raske saavutada
	Eesti keskkonnanstrateegia aastani 2030	V eu-LISA juhtimissüsteemi täiustamine (uued eeskirjad, mida kohaldatakse Tallinna tegevuskohas, head tavad muude tegevuskohtade jaoks)

Tabel 2. PESTELi tulemused

Keskkonnaülevaates arvestati nende riskide ja võimalustega, mis võimaldas ametil vastavalt määrata oma tegevuse prioriteedid.

3.3. Keskkonnajuhtimissüsteemi valitsemine

Tõhusa keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamiseks ja haldamiseks on eu-LISA võtnud kasutusele järgmise struktuuri (tabel 3):

Roll	Põhilised vastutusalad
Tegevdirektor ja tegevdirektori asetäitja	Kiidab heaks keskkonnapoliitika. Tal on lõplik vastutus ja volitus keskkonna säilitamise eest eu-LISAs ning ameti suhtes kohaldatava keskkonnavalase õigusraamistiku järgimise eest.
Halduskomitee	Osaleb keskkonnajuhtimissüsteemi iga-aastasel läbivaatamisel, kommenteerib ja kinnitab aastaeesmärgid, sihid ja peamised tulemusnäitajad.
Organisatsiooniteenuste osakond	Tegevdirektori alluvuses tagab organisatsiooniteenuste osakond keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamise ja igapäevase toimimise. Toetab kõiki rühmi keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamisel ja hooldamisel.
Sektorijuhatajad	Tagavad aasta tegevuskava rakendamine. Jõustavad eeskirju oma valdkonnas.
Roheline rühm	Vabatahtlikud kogu ametist. Osalevad töötubades, teevad ettepanekuid ja edastavad tulemused oma sektorile/talitusele.
Töötajad ja välistöötajad	Kohaldavad eeskirju oma valdkonnas. Jagavad probleeme ja ideid olukorra parendamiseks.

Tabel 3. eu-LISA keskkonnaorganisatsioon

Pikemas perspektiivis, kui kestlikkus muutub meie eluviisiks, on ameti juhtkond ja roheline rühma liikmed meie juhtimissüsteemi muutmisel olulised sidusrühmad.

3.4. EMASi säilitamise põhietapid

2025. aastal määratleb eu-LISA keskkonnajuhtimissüsteemide standardse aasta ajakava, mille peamised etapid on siseaudit, aastaülevaade, parenduste kavandamine ja välisaudit.

4. Keskkonnaaspektid ja -mõjud

eu-LISA tegevusel on otsene ja kaudne keskkonnamõju. Otsesed keskkonnaaspektid on määratletud kui tegevused, tooted ja teenused, mis mõjutavad keskkonda ja mille juhtimist saab organisatsioon ohjata juhtkonna kaudu otse. Kaudsed keskkonnaaspektid on tegevused ja teenused, mida eu-LISA saab mõneti mõjutada, kuid mida ei saa täielikult ohjata.

4.1. Metoodika

Aspektid on tegevuse elemendid, mis võivad, kuid ei pruugi mõjutada keskkonda.

Aspektid tuvastati dokumendianalüüsiga ja küsitledes roheline rühma liikmeid.

Aspekti olulisuse hindamiseks kasutati eri kriteeriumide kogumeid, sõltuvalt sellest, kas aspekt on:

- otsene või kaudne;
- normaalne või seotud häiretega (ebanormaalne, hädaolukord).

Iga aspekti korral hinnati iga järgmist kriteeriumi:

- negatiivse mõju olemust, vastates iga aspekti korral „jah“ või „ei“ järgmistele küsimustele (hinne = 1, kui jah-vastuseid ei ole; 2, kui on 1 või 2 jah-vastust; 3, kui on 3 jah-vastust, ja 4, kui on 4 jah-vastust)
 - Kas aspektiga seoses on olemas keskkonnalubade erinõuded?
 - Otsene: vastuvõtva keskkonna suur tundlikkus. Kaudne: kas meie otsused võivad mõjutada kõrgemaid tasandeid?
 - Suur tarve/heide või kalduvus halveneda: aspekti või mõju suurus, arv, sagedus ja pööratavus
 - Sidusrühmade, sealhulgas organisatsiooni töötajate ootuste täitmata jätmine.

Oluliste mõjude mõjuhinne on 3 või 4.

- Parendamisvõimalus jah- või ei-vastusena alljärgnevatele küsimustele iga aspekti kohta (kui poliitiline prioriteet = J ja +1 iga J eest)
 - Ameti poliitika või tulevikuvision, mis toetab või nõuab parendamist
 - Otsene kontroll ja parimad tavad on olemas, kuid neid ei ole veel rakendatud
 - Parendusmeetmete positiivne tasuvus / investeeringutasuvus (ROI)

Seejärel antakse igale aspektile prioriteet ja see arvutatakse järgmise valemiga: (negatiivsete mõjude olemuse skoor) × (parendamispotentsiaali skoor).

Et tagada ressursside nõuetekohane jaotus vastavalt parendusvajadusele, on olulised mõjud need, mille mõju hinne on 3 või 4 ja prioriteet üle 12. Need aspektid on keskkonnajuhtimissüsteemi keskmes. See ei tähenda siiski, et muude aspektide suhtes ei saa meetmeid kavandada, kui selliseid meetmeid on lihtne lahendada ja need on mõjusad.

Analüüsi täielikud tulemused on dokumendis **2025 EMASi keskkonnaaspektid**.

4.2. Olulised keskkonnaaspektid ja -mõjud

Protsessi eest vastutaja	Oluline keskkonnaaspekt	Otsene (O) / kaudne (K)	Mõju
Tegevusprotsesside kavandamine	Elektritarve	K	Taastumatute energiaallikate ammendumine; vee- ja õhusaaste; kasvuhoooneefekt
Tegevusprotsesside ohje	Elektritarve	O	Taastumatute energiaallikate ammendumine; vee- ja õhusaaste; müra; kasvuhoooneefekt, röntgenkiirgus (ioniseerumine, elektromagnetiline, juhtmeta side)
	Ohtlike jäätmete teke	O	Õhu-, vee- ja pinnasereostus
	Toorainekasutus	O	Taastumatute energiaallikate ammendumine; kasvuhoooneefekt
IT-lahenduste ja -süsteemide hooldus	Elektritarve	O	Taastumatute energiaallikate ammendumine; vee- ja õhusaaste; kasvuhoooneefekt
Ruumid	Elektritarve	O	Taastumatute energiaallikate ammendumine; vee- ja õhusaaste; kasvuhoooneefekt
	Reovesi	O	Taastumatute energiaallikate ammendumine; veesaaste; kasvuhoooneefekt
	Heitsoojus	O	Taastumatute energiaallikate ammendumine; kasvuhoooneefekt
	Kemikaalireostus	ES	vee- ja pinnasereostus
Hanked (prioriteetne turg)	Materjalikasutus (ressursid ja tooraine)	K	Taastumatute energiaallikate ammendumine; vee- ja õhusaaste; kasvuhoooneefekt
Liikuvus	Õhuheitmed	K	Õhusaaste; kasvuhoooneefekt

Tabel 4. Keskkonnaanalüüsi tulemused: peamised olulised aspektid

Oluliste keskkonnaaspektide (SEA) arv vähenes aastatel 2024–2025 peamiselt modulaarse andmekeskuse 2.1 rakendamise projekti lõpetamise tõttu. On ka muid põhjuseid, mis on loetletud tabelis 5:

Aasta	2023	2024	2025
Oluline keskkonnaaspekt	13	19	15
Muutmine	Keskkonnamõju strateegilise hindamise ja mõju ajakohastamine Riskihindamise ajakohastamine pärast meetmete rakendamist, sealhulgas kontrollimeetmete, CO ₂ -jälje tulemuste, vahejuhtumite, uute keskkonnamenetluste ning EMASi sise- ja välisauditite tulemuste arvestamine		

Tabel 5 – SEA 2023, SEA 2024 ja SEA 2025 võrdlus

Need aspektid kuuluvad keskkonnapoliitikas sätestatud seitsme kohustuse alla ja seepärast peetakse neid asjakohasteks aspektideks.

2025. aasta ulatuslikus keskkonnaülevaates tuvastas eu-LISA eespool nimetatud olulised aspektid. Need vaadatakse läbi kord aastas ja kinnitatakse juhtimisülevaatusel. Igal aastal kehtestatakse konkreetsed eesmärgid, peamised tulemusnäitajad ja nende alusel konkreetsed meetmed.

5. Keskkonnapoliitika ja -eesmärgid

5.1. Keskkonnapoliitika

Eesmärk on luua keskkonnamõju vähendamise eesmärkide raamistik. Keskkonnapoliitika sisaldab järgmisi peamisi kohustusi.

eu-LISA 2025. aasta keskkonnapoliitika

eu-LISA keskkonnakoh ustused

Keskkonnapoliitika rakendamisel kohustub eu-LISA eraldama inim-, organisatsiooni- ja finantsressursse, et tagada keskkonnajuhtimissüsteemi tõhus toimimine, järgides alljärgnevat eesmärke:

01

**Hoone ja andmekeskuse
parem energiatõhusus**

02

**Jäätmetekke
ennetamine,
liigiti kogumine
ja ringlussevõtt**

03

**Kestliku
liikuvuse
edendamine**

04

**Loodusvarade säilitamine
ja reostuse ennetamine**

05

**Keskkonnahoidlike lähetuste ja
ametisõitude eeskirjade
kohaldamine CO₂-heite
vähendamiseks**

06

**Roheliste
riigihangete
strateegia
rakendamine**

07

**Keskkonnateadlikkuse
suurendamine, koolitamine
ja teavitamine**

Vilde: Ares(2025)6775070-01/08/2025

eu-LISA
Go Green

5.2. 2025. aasta eesmärgid

Keskkonnapoliitika, oluliste keskkonnaaspektide, kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamise ning riskide ja võimaluste põhjal seati 2025. aastal järgmised eesmärgid.

Tabelis 6 on kokkuvõte 2025. aasta keskkonnaeesmärkide saavutamiseks rakendatavatest parandusmeetmetest (2024. aastast edasi lükatud).

Aspekt		2025	Vastutav sektor/rühm	Esialgne tähtpäev	Saavutamine
Energia	E.2	Tuvastada kolm roheliste andmekeskuste parimat tava, mida rakendada, ja seejärel määratleda nende rakendamise meetmed	GESS (rajatised)	2. kv 2025	100%
	E.3	Parendada andmekeskuse PUE arvutamist, kasutades 100% kasutajapõhise mõõtmise või elektritarbe kirjete andmeid	GESS (rajatised)	2. kv 2025	50%
Hanked	P.1	Algatada koolitus 80%-le kõigist hanketöötajatest (sh operatiivsed sidusrühmad OIA ja OVA), andes neile praktilisi teadmisi keskkonnanahoidlike riigihangete (GPP) kohta (põhiteadmised)	HRU (talendihalduse rühm) / GESS (EHSi rühm)	2. kv 2025	83%
	P.2	Tulevaste hangete korral: alustada 80%-le asjaomastest töötajatest keskkonnanahoidlike riigihangete (GPP) koolitust, kui nende hankekategooria kohta on juba olemas GPP suunised (korraldada 6 veebikoolitust)	GESS (EHSi rühm)	2. kv 2025	100%
Projekt	J.1	Ajakohastada projekti talitlusalale, et lisada iga uue projekti keskkonnamõju hinnang	GESS (EHSi rühm), toimingud	2. kv 2025	100%*
Kõik	A.2	Suurendada kõigi uute töötajate teadlikkust EMASi ja eu-LISA keskkonnapoliitika teemal	HRU (talendihalduse rühm) / GESS (EHSi rühm)	3. kv 2025	100%
Õhuheitmed	T.2	Rakendada transpordipoliitika eu-LISAs kõigi tegevuskohtade jaoks	HRU/GESS (EHSi rühm)	4. kv 2025	Tühistatud**
Energia	E.1	100% taastuvenergia kasutamine (BRU, Aspire, ILK)	GESS (rajatised)	4. kv 2025	100%

Tabel 6. 2025. aasta keskkonnaeesmärkide saavutamiseks rakendatavad parandusmeetmed

Tabelis 7 on kokkuvõte peamistest eesmärkidest ja sihtmärkidest, millele keskendutakse 2025. aastal.

Aspekt	Eesmärgid	Sihtväärtus	Saavutamine
Energiatarve	Hoone ja andmekeskuse suurem energiatõhusus	–2% MWh/m ² (SXB kontoritega teenindushoone)	+11% MWh/m ² (lähtetase 2024)*
		Alla 1,3 PUE (uus andmekeskus)	MDC1 = 1,18 MDC2 = 0 (tegevus puudub)**
		Alla 1,7 PUE (praegune andmekeskus)	1,7
	Roheline elekter (BRU-Aspire, ILK)	100%	100%
Hanked	Keskkonnahoidlike riigihangete strateegia kohaldamine	100%	100%
Jäätmed	Jäätmetekke ennetamine, liigiti kogumine ja ringlussevõtt	90% taaskasutusjäätmetest kõigis tegevuskohtades	100%
Tooraine	Loodusvarade säilitamine ringmajanduse kasutamisel	60% materjalide taaskasutus 60% mööbel 60% infotehnoloogia	81%
Õhuheitmed	eu-LISA keskkonnasäästlikumaks muutmise eeskirjade kasutamine lähetuste ja lubatud reiside vähendamiseks, et vähendada süsinikdioksiidiheidet	80% lähetustest vastavad eu-LISA keskkonnasäästlikkuse eeskirjadele	83%
Õhuheitmed	Kestliku liikuvuse edendamine	Üks teadlikkuse suurendamise üritus aastas	2
Kõik	Keskkonnakultuuri parendamine keskkonnateadlikkuse suurendamisega organisatsiooni kõigil tasanditel	Kolm keskkonnaaspekti teadlikkuse suurendamise üritust aastas	18

Tabel 7. 2025. aasta keskkonnaeesmärgid

*Projekti keskkonnamõju hindamine on tehtud ning selle lõimimist projekti talitlusmalli vormi arutati, lõpuks otsustati lõimida see otse hankemenetlusse.

**Transpordipoliitika tühistati eelarvepiirangute tõttu.

***Batcommi elektritarve on nüüd arvestatud kontoritega teenindushoonete tarbimise hulka; kuiva õhu tõttu kasutatakse õhuniisuteid, ruumides viibivate väliste töövõtjate arv on suurenenud (EESi tootmiseelne keskkond jne).

****Need väärtused kajastavad suundumust, mis on arvatud proovivõtuperioodi jooksul kättesaadavate andmete põhjal.

2025. aastal saavutati keskkonnanäesmärgid 90% ulatuses. Et eesmärgil E.3 on keskkonnajuhtimissüsteemile (EMS) oluline mõju, säilitatakse see ka 2026. aastal.

5.3. 2026. aasta eesmärgid

Keskkonnapoliitika, oluliste keskkonnaaspektide, kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamise ning riskide ja võimaluste põhjal seati 2026. aastal järgmised eesmärgid (tabel 8).

Aspekt	Eesmärgid	Sihtväärtus
Energiatarve	Hoone ja andmekeskuse suurem energiatõhusus	–5% MWh/m ² (Prantsusmaa teenindushooned: SXB, ILK, Asp)
		Alla 1,3 PUE (uus andmekeskus)
		Alla 1,7 PUE (praegune andmekeskus)
	Standardi ISO 50001 (energiahaldus) osaline rakendamine kõigis tegevuskohtades	Energia- ja veetarbe arvestuskava Energiaülevaatus
Hanked	Kestliku infotehnoloogia koolitus	1
Jäätmed	Jäätmetekke ennetamine, liigiti kogumine ja ringlussevõtt	Kõik tegevuskohad 95% taaskasutusjäätmetest
Tooraine	Loodusvarade säilitamine ringmajanduse kasutamisel	70% materjali taaskasutamine 70% mööblit 70% IKT
Õhuheitmed	Tööreiside arvu vähendamine	–10%
Õhuheitmed	Kestliku liikuvuse edendamine	Üks parimate tavade teemaline teavitussessioon kõigis tegevuskohtades
Kõik	Keskkonnakultuuri parendamine keskkonnateadlikkuse suurendamisega organisatsiooni kõigil tasanditel	Viis keskkonnaaspekti teadlikkuse suurendamise üritust aastas kampaania „Go Green“ projekt (100%)

Tabel 8. 2026. aasta keskkonnanäesmärgid

6. Meetmed ja tulemuslikkus

Järgmistes punktides on ülevaade eu-LISA suhteliselt lühikese ajaloo tulemuslikkusest ning võrreldakse aastaid 2025, 2024 ja 2023.

2025. aastal võrreldes 2024. aastaga täheldatud keskkonnanäitajate muutused tulenesid peamiselt tegevussuutlikkuse suurenemisest seoses mitme uue suuremahulise IT-süsteemi (sBMS, VIS ja EES) kasutuselevõtuga, millega kaasnes taristu ajakohastamine ja IT-töökoormuse üldine suurenemine.

Täiendavad mõjutegurid olid andmekogumise parenemine ja ilmastikutingimused, st kütte kraadpäevade arv. Üldiselt võib öelda, et kuigi mõni näitaja suurenes tegevuse laienemise ja parema andmekogumise tõttu, jätkab eu-LISA energiatõhususe optimeerimise, jäätmete vähendamise ja CO₂-jälje vähendamise meetmete rakendamist.

Märkus 1: aruandeaasta oluline areng oli uue Aspire'i hoone hõlmamine ameti energiatõhususe seirega pärast hoone kasutuselevõttu mais 2025.

Märkus 2: Brüsseli tegevuskohas kolis kontaktbüroo uude hoonesse 23. aprillil 2025. Amet võttis enda kasutusse kogu korruse ning tegevuse keskkonnamõju oli võimalik paremini hinnata ja jälgida. Tegevuskohas tarbitud energia, vee ja tekitatud jäätmete koguhulga arvutamisel rakendati tegurit 0,06. See tegur vastab eu-LISA kasutuses oleva pinna osakaalule kogu hoone pindalast. Kuigi kontaktbüroo kolis 23. aprillil 2025, eeldasime, et need tarbimisandmed on asjakohased kogu 2025. aasta kohta, sest kontaktbüroo endine üürileandja ei esitanud vajalikke andmeid.

Märkus 3: et rakendatakse kaugtööpoliitikat ja et lähtuda ruumide täituvuse osas olukorrast, mis oleks tegelikulähedane, kasutatakse keskkonnategevuse tulemuslikkuse arvutamisel töötajate arvu suhtes tegurit 0,6.

Märkus 4: 2025. aastal valiti kooskõlas avaliku halduse sektoripõhise viitedokumendiga ainult kolm näitajat, mis on seotud vee-, jäätme- ja paberitarbega ning on eu-LISA praeguse keskkonnajuhtimissüsteemi seisukohast asjakohasemad.

Märkus 5: 2025. aastal ei ole telekommunikatsiooni- ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) teenuste sektori soovitatud keskkonnatoime näitajaid täielikult arvesse võetud. Peame enne sektoripõhise viitedokumendi näitajate kasutamist kõigepealt välja töötama energiakasutuse tõhususe täpse väärtuse.

Märkus 6: arvestatud põrandapind vastab teenindushoonete kogupõrandapinnale, mitte üksnes kontoripinnale. Selle tulemusena ajakohastati TLLi ja SXB tegevuskohtade energiatarbe erikulunäitajaid (kWh/m²).

Märkus 7: 2025. aastal põhines Aspire'i hoone elektritarbe arvestus kommunaalteenuste kuuarvetel.

6.1. Hoonete energiatõhusus

Aspire'i hoone projekteerimisel lähtuti keskkonnahoidlikest põhimõtetest ning hoone ehitamisel anti sellele kestlikkusmäärgis järgmiste keskkonnastandardite alusel.

BREEAM⁸ hinne „väga hea“: see standard loob uue hoone suure jõudluse ja **kestlikkuse** projekteerimise raamistiku. BREEAM arvestab 10 aspektiga: juhtimine, tervis ja heaolu, energia, transport, vesi, materjalid, jäätmed, maakasutus ja ökoloogia, saaste ning innovatsioon.

Märgis Bepos-effinergie⁹: märgise saamiseks peab hoone olema projekteeritud keskkonnahoidlikult, järgides Prantsusmaa soojusenergia määrust (RT2012) ja Prantsusmaa märgist E+C⁻¹⁰. Näiteks nõuavad soojusenergia määrus (RT2012) ja Prantsusmaa märgis E+C- energiatõhusust koos samaaegse kasutajamugavusega.

Kõrge keskkonnakvaliteedi märgis teenindushoonetele¹¹ on Prantsusmaa standard, mis võimaldab uue hoone keskkonnahoidlikul projekteerimisel arvestada energiatõhususe, keskkonna ning tervise ja heaoluga. Samamoodi projekteeriti Brüsselis uus kontaktbüroo hoone keskkonnahoidlikult ning sai ehitamisel BREEAMi hinde „väga hea“.

⁸ BREEAM New construction: BREEAM on lühend nimetusest Building Research Establishment Environmental Assessment Methodology. Selles metoodikas „kasutatakse teaduspõhiseid mõõdikuid asja projekteeritud ja ehitatud hoonete ning olemasolevate hoonete uute juurdeehitiste kestlikkuse tulemuslikkuse hindamiseks. Hindamisel võetakse arvesse ka hoonet ümbritsevat kohalikku loodus- või tehiskeskkonda.“

⁹ BEPOS-märgis (veebikoha link)

¹⁰ E+ C- märgis (veebikoha link)

¹¹ Kõrge keskkonnakvaliteedi märgis (veebikoha link)

Võrreldes eelmise kontaktbürooga on uued ruumid kolm korda suuremad ja pakuvad paindlike töökohtade kasutamise kaudu suuremat paindliku tööruumi mahtu. Ilmastikutingimuste osas oli 2024. aastaga võrreldes talveperioodil välistemperatuur Strasbourgis külmem, kuid Tallinnas ja Brüsselis vähem külm.

2025. aastal võeti eu-LISA tegevuskohtades kasutusele uusi seadmeid ja uusi süsteeme ning tehti tegevusmuudatusi.

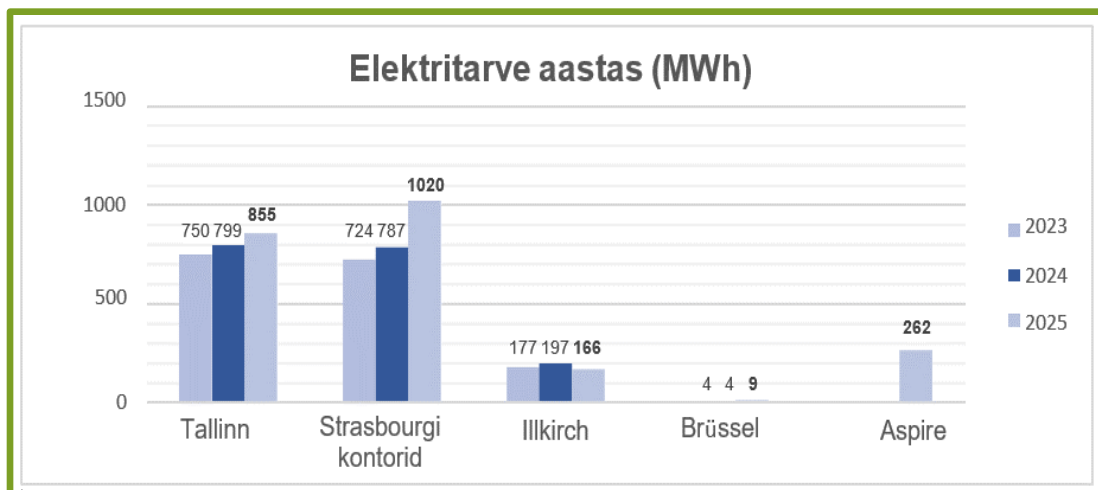
Ameti peakorteris Tallinnas (Eesti) võeti kasutusele tehisintellektipõhine energiatoime optimeerimise vahend, millega optimeeritakse HVAC-süsteemi toimimist välisparameetrite, näiteks temperatuuri ja õhukvaliteedi alusel. Samal ajal suurendas IT-tegevuse kasv elektritarvet. Seire ja aruandluse õigsuse parendamiseks paigaldati aasta jooksul IT-tegevuse jaoks eraldi elektriarvestid.

Strasbourggi tegevuskohas (SXB) võeti 2025. aastal kasutusele uus modulaarne andmekeskus 2.1 (MDC2.1), kuigi aruandeperioodi lõpuks ei olnud see veel töökorras. Samal ajal alustati 2025. aasta alguses MDC1-ga seotud tegevusi.

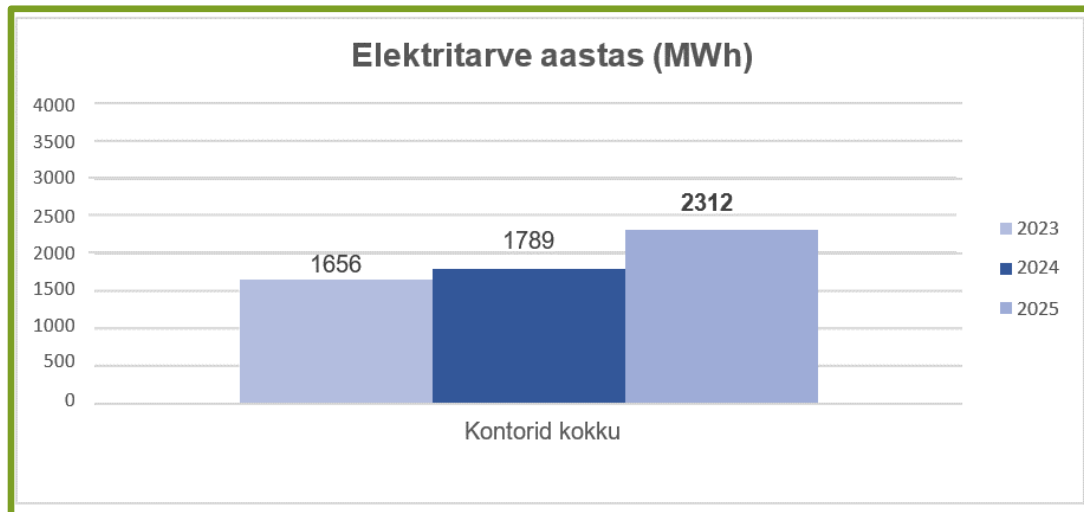
Veebruaris 2025 valmis eu-LISA energiatõhususe audit, mille eesmärk oli tuvastada peamised energiatarbimise allikad ja soovitada parendusmeetmeid. Audit hõlmas Strasbourgis (SXB) asuvate andmekeskuste tegevust ja teenindushooneid ning haldushoonet (ILK).

Halduskohas (ILK) toimus aasta jooksul mitu kontorite ümberkolimist, sest rühmad kolisid järk-järgult maist septembrini 2025 Aspire'i hoonesse. Selle tulemusena vähenes ILK hoone kasutusaste üleminekuperioodil ajutiselt.

Allpool on kõigi tegevuskohtade energiatarve koos üldiste ja konkreetsete andmetega aastatest 2023–2024–2025 (joonised 1–2):

Joonis 1. Kontorite elektritarve tegevuskoha kohta

Joonis 2. Kontorite ja kõigi tegevuskohtade üldine energiatarve

Tallinna tegevuskoht: Tarbimine suurenes 2024. aastaga võrreldes 7% ja 2023. aastaga võrreldes 14%, peamiselt serveriruumidesse lisatud IT-seadmete ning suurenenud jahutusvajaduse tõttu.

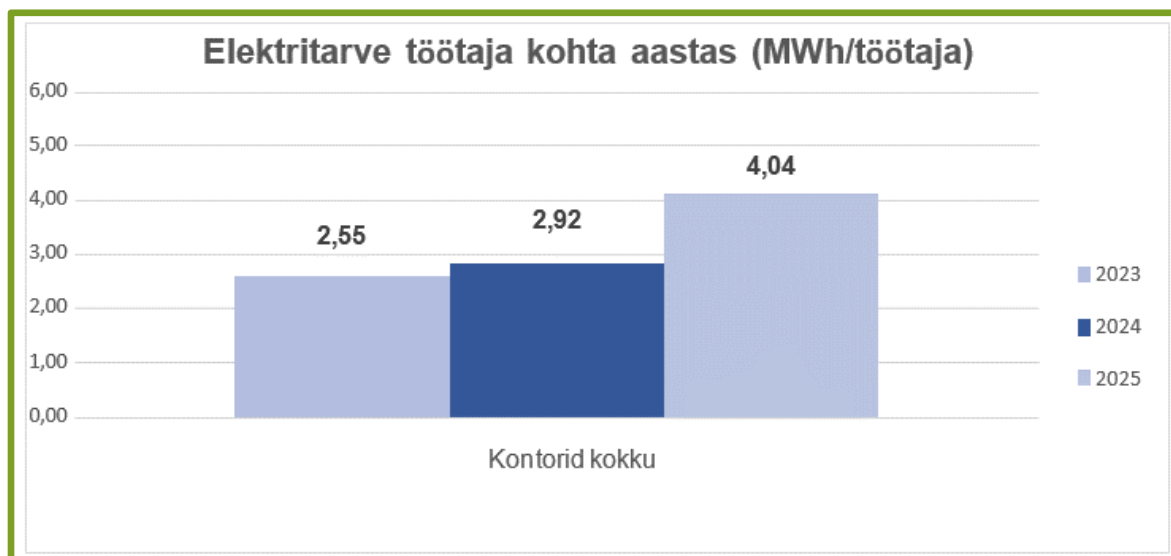
Strasbourg'i tegevuskoht: elektritarve suurenes 2024. aastaga võrreldes 30% ja 2023. aastaga võrreldes 40%, sest kasutusele võeti uued õhuniisutid, õhukuivati, toitevaheldi, teisaldatav jahutusseade ja müügiautomaat. Lisaks on vana konteinerhoone (Batcomm) alates 2025. aastast seotud teenidushoonega, mitte enam andmekeskusega. Selle vana ja soojustamata hoone elektritarve mõjutab tarvet teenidushoones ning külmem kliima kajastus kütte kraadpäevade arvu 8% suurenemises.

Illkirch-Graffenstadeni tegevuskoht: elektritarve vähenes 2024. aastaga võrreldes 16% ja 2023. aastaga võrreldes 6%, sest rühmad viidi üle ILKi tegevuskohast Aspire'i hoonesse.

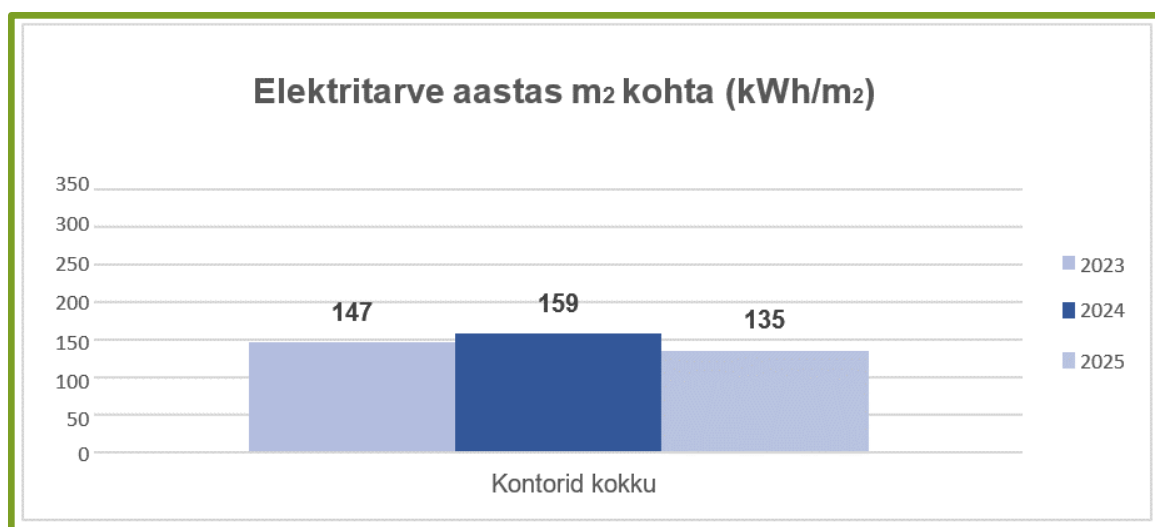
Brüsseli tegevuskoht: et kontripind on suurenenud ja üürileandja esitatud andmed on täpsemad, ei ole võrdlus varasemate aastatega asjakohane.

Aspire'i tegevuskoht: tegevuskoht hõlmati aruandlusega esimest korda 2025. aastal.

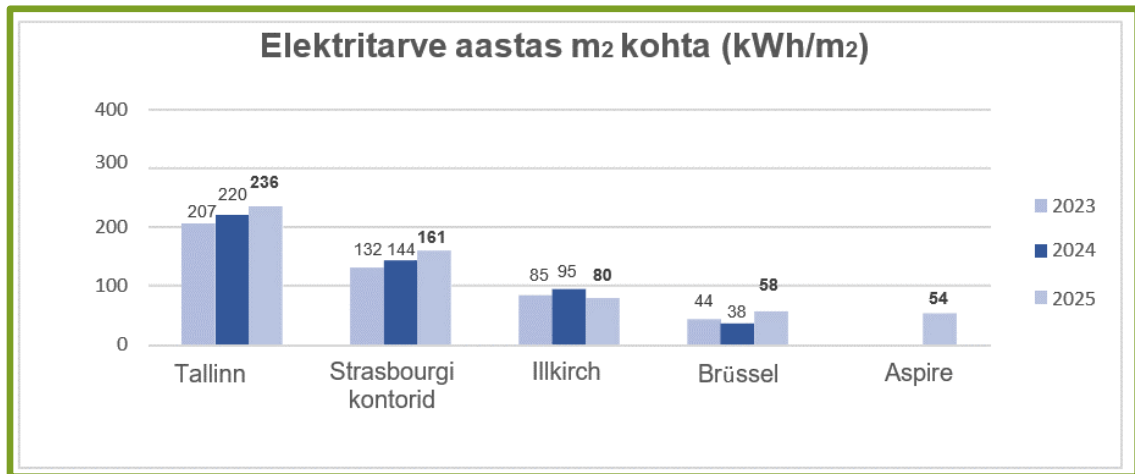
Elektritarve suhe töötaja kohta suurenes 2025. aastal 2024. aastaga võrreldes kokku 38,4% ja 2023. aastaga võrreldes 58%, peamiselt eu-LISA tegevuskohtades kasutusele võetud uute seadmete ja tegevusmuudatuste tõttu.

Joonis 3. Kontori elektritarve töötaja kohta aastas

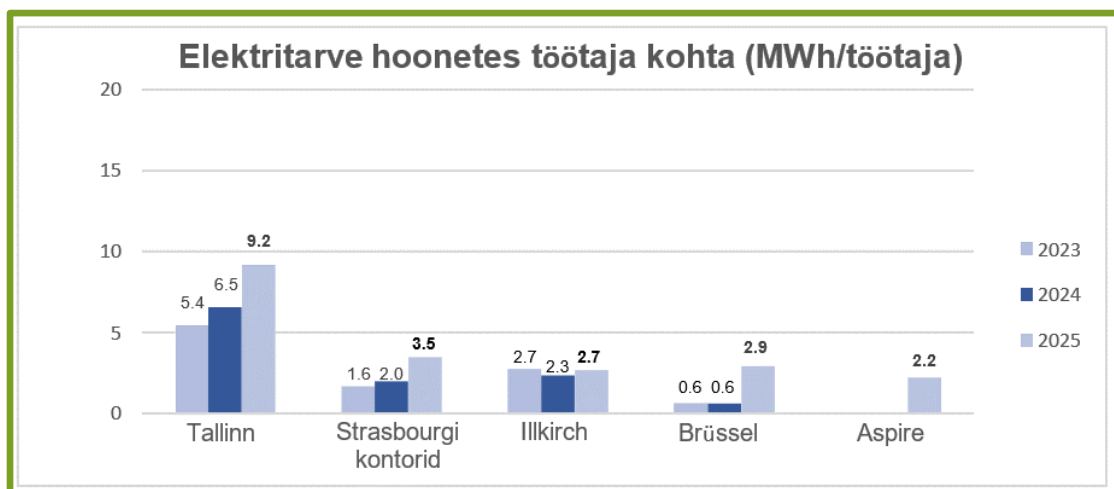
Joonis 4. Kontori elektritarve m² kohta aastas

Elektritarbe analüüsimisel ruutmeetri kohta ja tegevuskohtade järgi on tulemused üsna varieeruvad: tarbimine vähenes 2024. aastaga võrreldes 15% ja 2023. aastaga võrreldes 8%. Põhjus võib olla, et uued keskkonnahoidlikult projekteeritud rendihooned on energiatõhusamad.

Joonis 5. Kontorite elektritarve hoonetes, tegevuskoha ja m² kohta

Elektritarbe analüüsimisel töötaja kohta ja tegevuskohtade järgi on Tallinna, Strasbourg'i büroode ja Illkirch-Graffenstadeni tegevuskohtade tulemused üsna sarnased elektritarbe üldandmetega.

Joonis 6. Kontorite elektritarve hoonetes tegevuskoha ja töötaja kohta

6.2. Andmekeskuse energiatõhusus

Lähiaastatel jätkub andmekeskuse tegevuse laienemine. Andmekeskuse elektritarve ei ole seega stabiilne näitaja. Selleks jälgitakse andmekeskuse energiatõhusust energiakasutuse tõhususe näitajaga. PUE = energiakasutuse tõhusus

PUE

See on tõhususe võrdlusalus, milles võrreldakse andmekeskuse taristut olemasoleva IT-koormusega. Energiakasutuse tõhususe esialgne hindamine annab tõhususnäitaja ja kehtestab kontrollraamistiku, mida saab korrata rajatise jaoks.

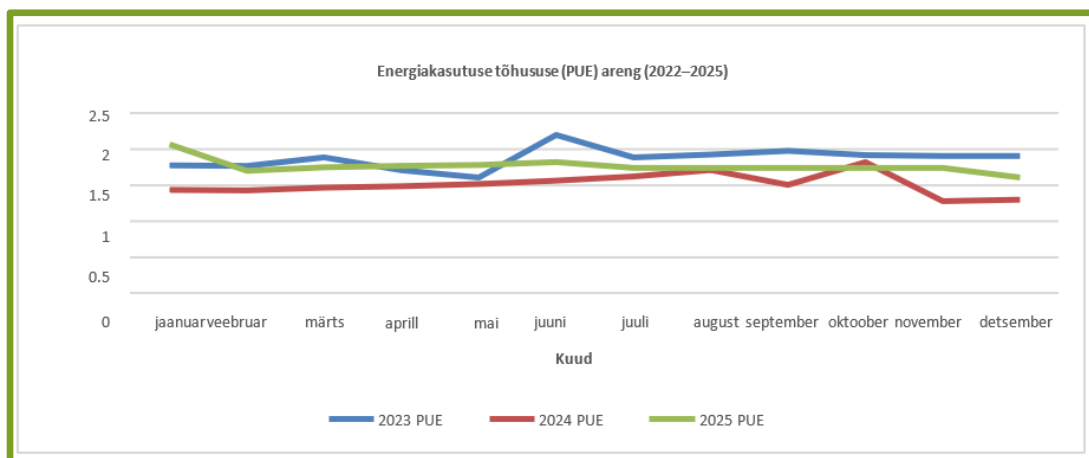
Esialgsete ja hilisemate punktisummade võrdlemisega saavad andmekeskuse juhid hinnata toimuvate tõhususalgatuste tulemuslikkust. Nad hindavad organisatsioonile vajalike IT-seadmete tarbitavat energiat võrreldes energiaga, mida kasutab nende IT-seadmete jahutus-, toite-, varundus- ja kaitsetaristu.

$$\text{PUE} = \text{kogu hoone võimsus} / \text{IT-seadmete võimsus}$$

PUE	Tõhususe tase
3,0	Väga ebatõhus
2,5	Ebatõhus
2,0	Keskmine
1,5	Tõhus
1,2	Väga tõhus

Tabel 9. Energiakasutuse tõhususe tase

Energiakasutuse tõhusus on sisearvutus, kus arvutab rajatise haldaja alltöövõtja otse elektriliste kasutajapõhiste mõõtmiste suhte kuu esimesel tööpäeval. Seetõttu näitab energiakasutuse tõhususe väärtus tarbimise hetkepilti. See näitaja võimaldab meil jälgida suundumust, kuid ei anna täpseid kuupäevi.

Joonis 7. Strasbourgi peamise andmekeskuse energiakasutuse tõhususe muutus

Energiakasutuse tõhususe vähenemise peamine põhjus 2025. aasta lõpus oli laekaablite eemaldamine ning eeltöötlusega seotud tegevuste üleviimine andmekeskusest MDC1-sse.

eu-LISA on juba algatanud teatud meetmed (vt allpool), et suurendada peamise andmekeskuse jõudlust, kuid lähitulevikus tuleb rakendada täiendavaid meetmeid.

- Veepaagi üleminek kolmepunktirežiimile, et takistada külma ja sooja vee segunemist.
- Jahutite temperatuuriandurite ümberpaigutamine, et optimeerida vaba jahutuse kasutamist.

Meede	Seis	Eeldatav kuupäev
Energiaauditis ja andmekeskuse keskkonnahoidlikkuse uuringus oli mitu rakendatavat parendusmeedet	Valmis	–
Jahutussüsteemi optimeeriti, suurendades külmaveeringi temperatuuri seadeväärtust	Valmis	–
Kasutajapõhise mõõtmine energiakasutuse tõhususe täpse väärtuse leidmiseks	Alustamata	III kv 2026
1. etapp – lühiajaline kiire kasu – energiatõhususe parendamine (nt soojade ja külmade vahikäikude piiramine) andmekeskuse hoones	Kestab On olemas sõltuvused ja piirangud, mis tulenevad mõjust põhitegevusele ja eelarvepiirangutest	2028
2. faas – Maasoojusenergia rakendamine, et parendada andmekeskuse energiatõhusust ja jahutuse käideldavust (1 puurkaev)	Uuring toimub.	2026

Tabel 10. Andmekeskuse jõudluse suurendamise tegevuskava

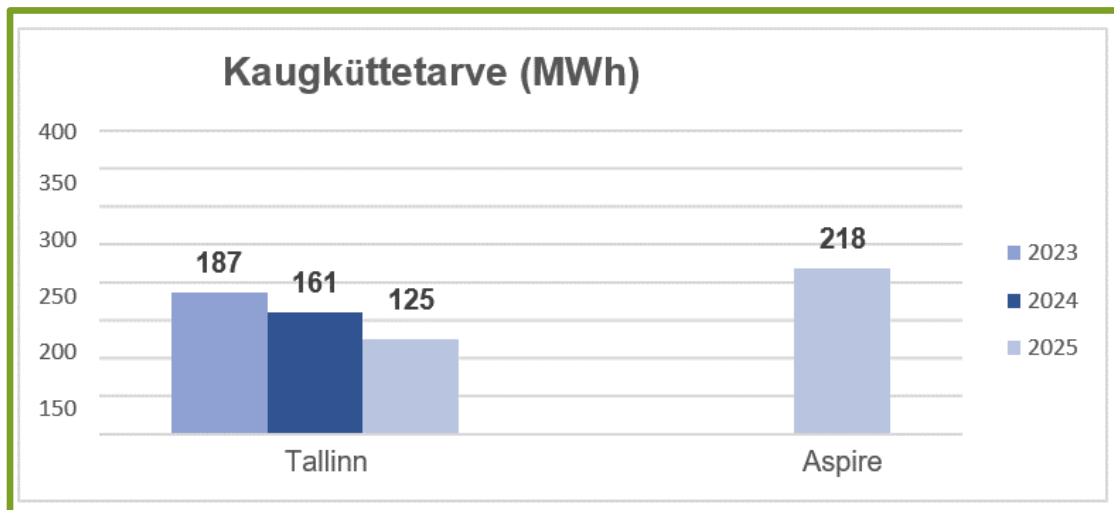
Peamised eeldatavad eelised:

- Energiatulu: energiakasutuse tõhususe vähenemine 5–7%.
- Keskkonnaeelis (CO₂ väiksem mõju)
- Süsteemi parem käideldavus (vähemalt 80 minutit täiendavat käideldavust, kui jahutid seiskuvad).
- Suurenenud jahutusvõimsus (täiendav jahutusvõimsus kuni 577 kW)

Selle analüüsi tulemused, mis on seotud andmekeskuste energiatõhususega, aitavad ametil määrata esialgse sihtvaldkonna, et mõju oleks võimalikult suur. Vajaduse korral võib amet paluda abi konsultatsiooniteenuse osutajalt, et hinnata iga lahenduse eeliseid ja kulusid, seades seeläbi meetmed tõhusalt tähtsuse järjekorda.

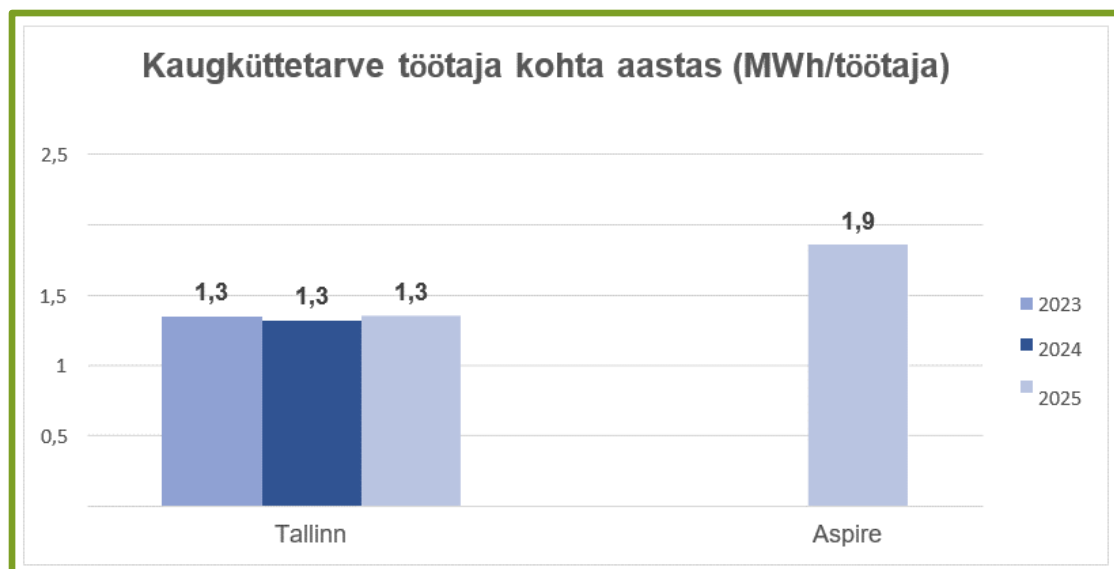
Tallinnas ja Aspire'is on lisaks elektritarbele kasutusel ka kaugküte. Strasbourgi, Illkirch-Graffenstadeni ja Brüsseli tegevuskohtades ei kasutata kaugkütet.

Tallinna tegevuskohas on kaugküttetarve alates 2023. aastast vähenenud nii kogutarbe kui ka töötaja kohta arvestatud tarbe näitaja osas. Põhjus on HVAC-süsteemi optimeerimine olemasoleva hoonehaldussüsteemiga (BMS) ning soojem kliima, mis kajastus kütte kraadpäevade arvu 3% vähenemises. Aspire'i tegevuskohas võeti hoone kasutusele mais 2025 ning võrdlus tehakse 2026. aastal.

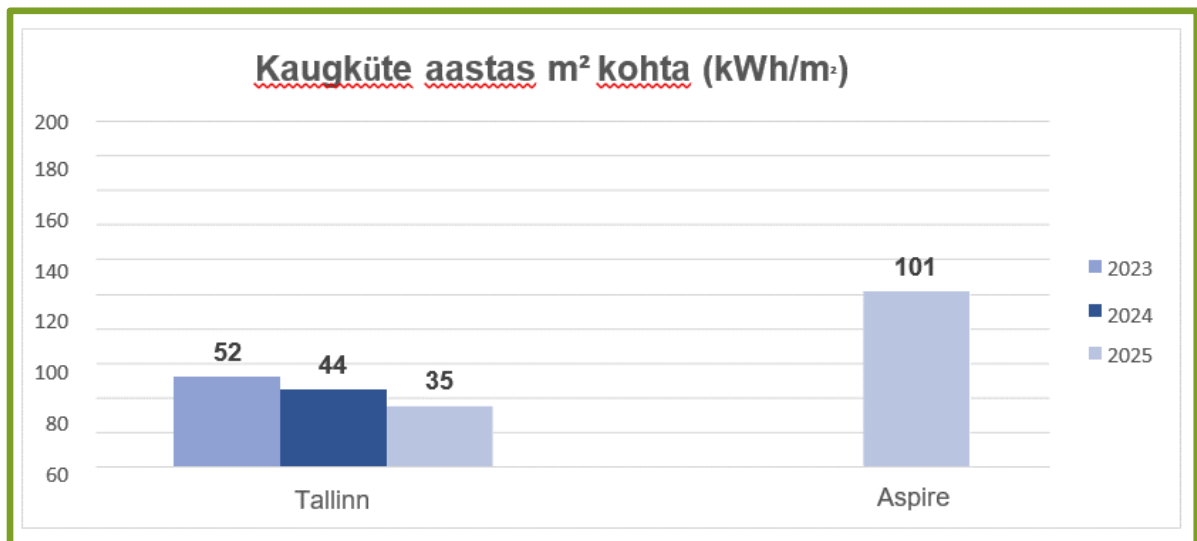

Joonis 8. Kaugküttetarve (MWh)

Tallinna tegevuskohas on kaugküttetarbe suhe hoone pindalasse püsinud stabiilsena.

Joonis 9. Kaugküttetarve töötaja kohta aastas (MWh/töötaja)

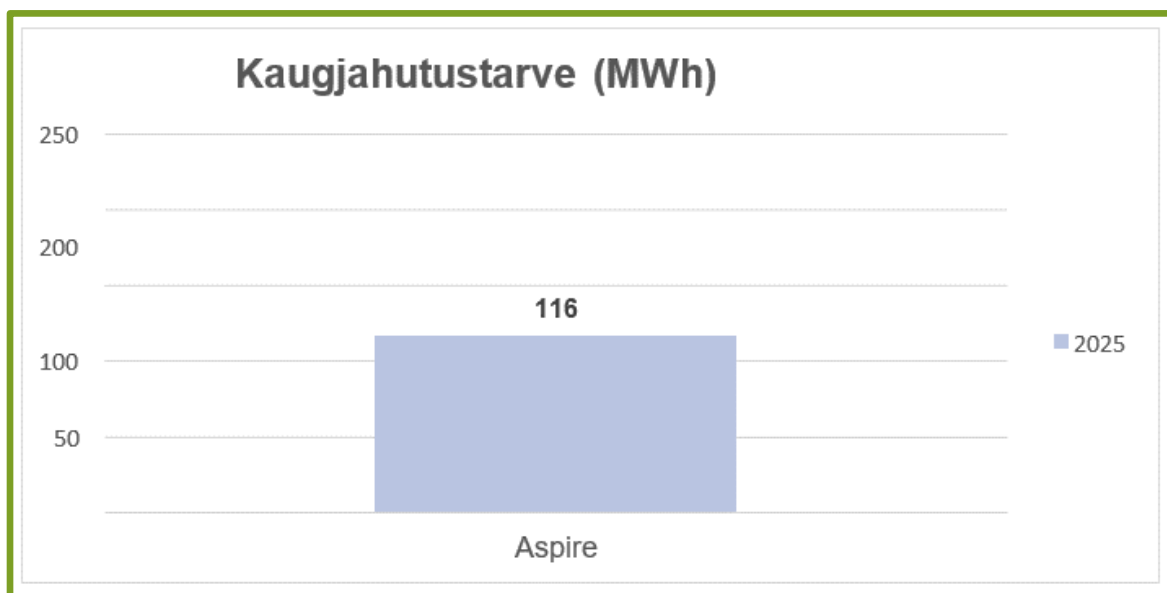

Joonis 10. Kaugküttetarve pindala kohta aastas (MWh/m²)

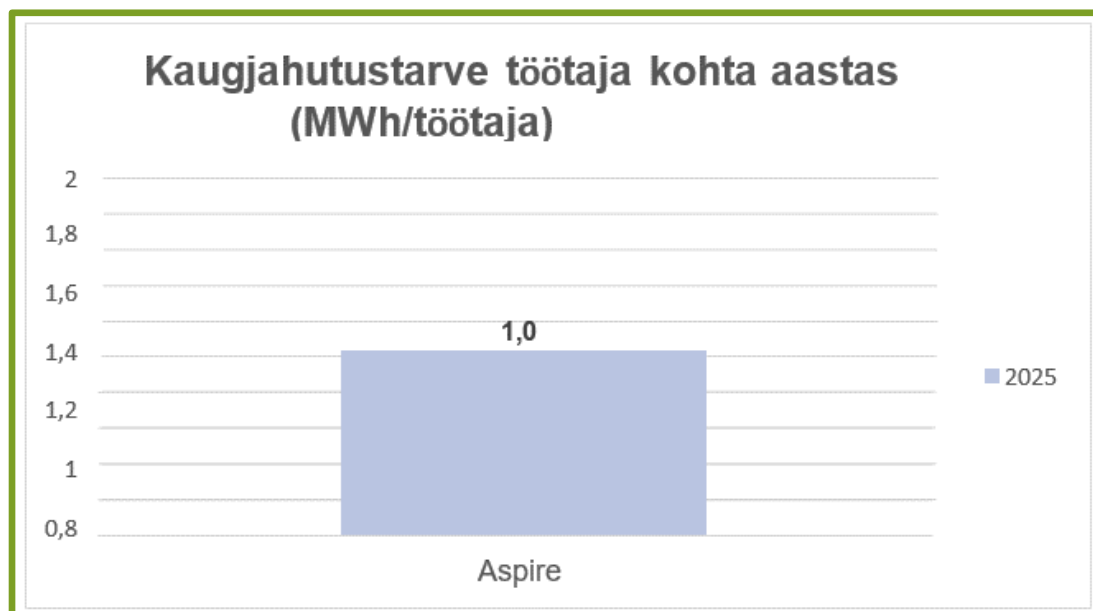
Kaugküttetarbe analüüsimisel pindalaühiku kohta on tulemused üsna varieeruvad: tarbimine vähenes 2024. aastaga võrreldes 20% ja 2023. aastaga võrreldes 33%, nagu on selgitatud siin jaotises eespool.

6.3. Kaugjahutus

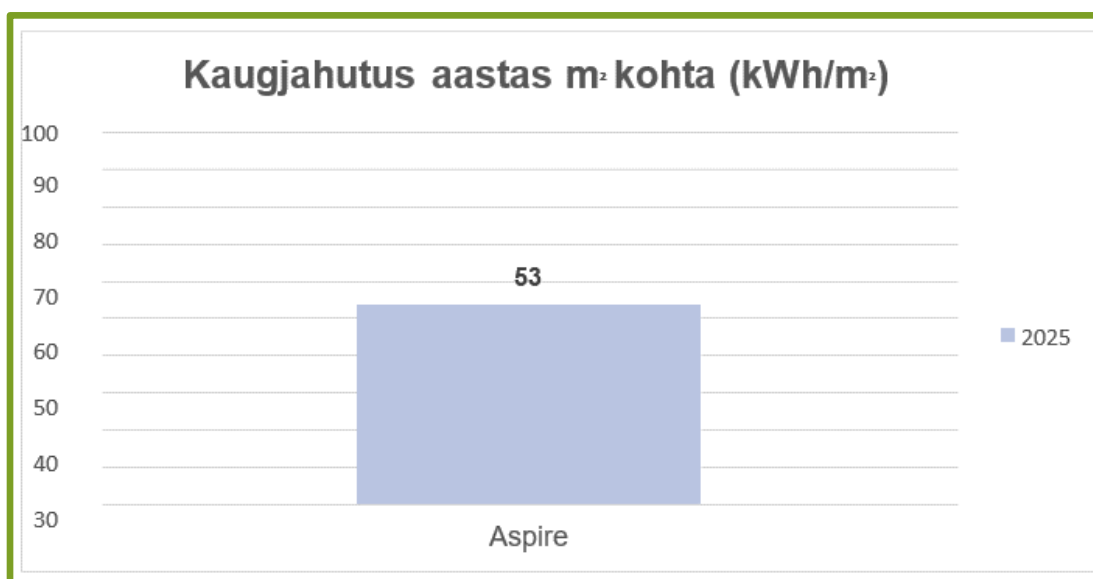
Aspire'i tegevuskohas võeti hoone kasutusele mais 2025 ning võrdlus tehakse 2026. aastal.

Joonis 11. Kaugjahutustarve aastas (MWh)

Joonis 12. Kaugjahutustarve töötaja kohta aastas (MWh/töötaja)

Joonis 13. Kaugjahutustarve pindala kohta aastas (MWh/m²)

6.4. Üldine energiatarve

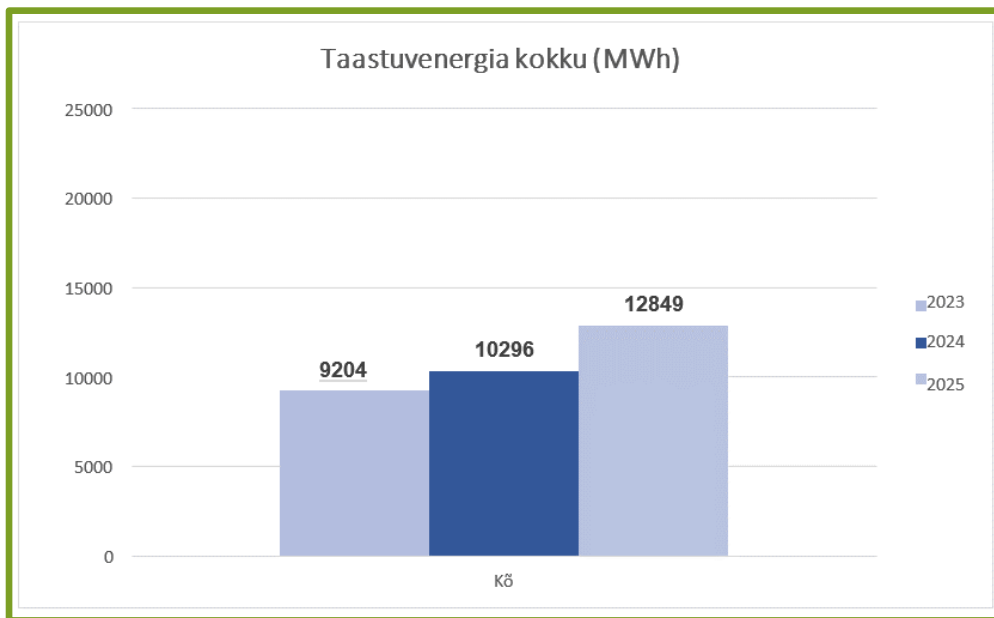
eu-LISA kasutab eri energiaallikaid, näiteks elektrit, kaugkütet ja kaugjahutust, millest osa saadakse taastuvatest energiaallikatest. Lisaks on Tallinna, Strasbourgi, Aspire'i ja Illkirch-Graffenstadeni tegevuskohtade jaoks (alates augustist 2025) sõlmitud rohelise elektri erilepingud, et tagada eu-LISA tarbimisega samaväärse koguse taastuvelektri suunamine elektrivõrku. Seda tõendavad päritolutagatiste sertifikaadid, mis kinnitavad elektri saamist taastuenergiast.

Üksikasjalik teave on tabelis 11.

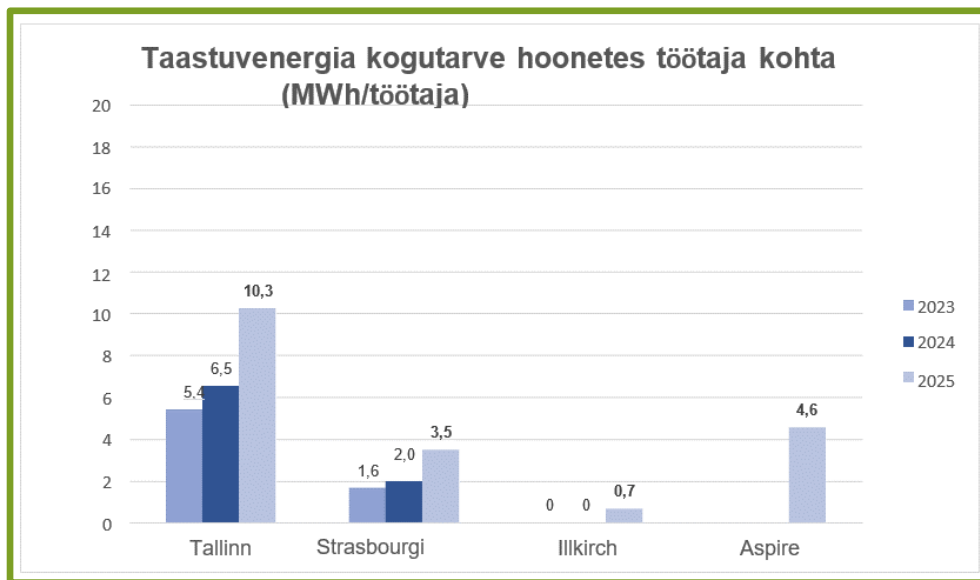
Tegevuskohad	Energiaallikas	Energialiik	Selgitused
TLL	Elekter	Taastuenergia	Roheline sertifikaat (100%)
	Kaugküte	Taastuenergia	Hakkpuit (80%)
		Taastumatu	Maagaas (20%)
SXB	Elekter	Taastuenergia	Roheline sertifikaat (100%)
ILK	Elekter	Taastumatu ja taastuenergia	Taastuv (4,7%), fossiilne (8,8%), tuumaenergia (86,5%)
		Taastuenergia	Roheline sertifikaat (100%) alates augustist 2025
BXL	Elekter	Taastumatu	Andmed puuduvad
Asp	Elekter	Taastuenergia	Roheline sertifikaat (100%)
	Kaugküte	Taastuenergia	Kütus (38,92%); muu võrk (35,42%)
		Taastumatu	Maagaas (25,66%)

Tabel 11. Energiavarustuse üksikasjad

Ameti üldine taastuenergiatarve on 98,54%. Üksikasjad on järgmistel joonistel.

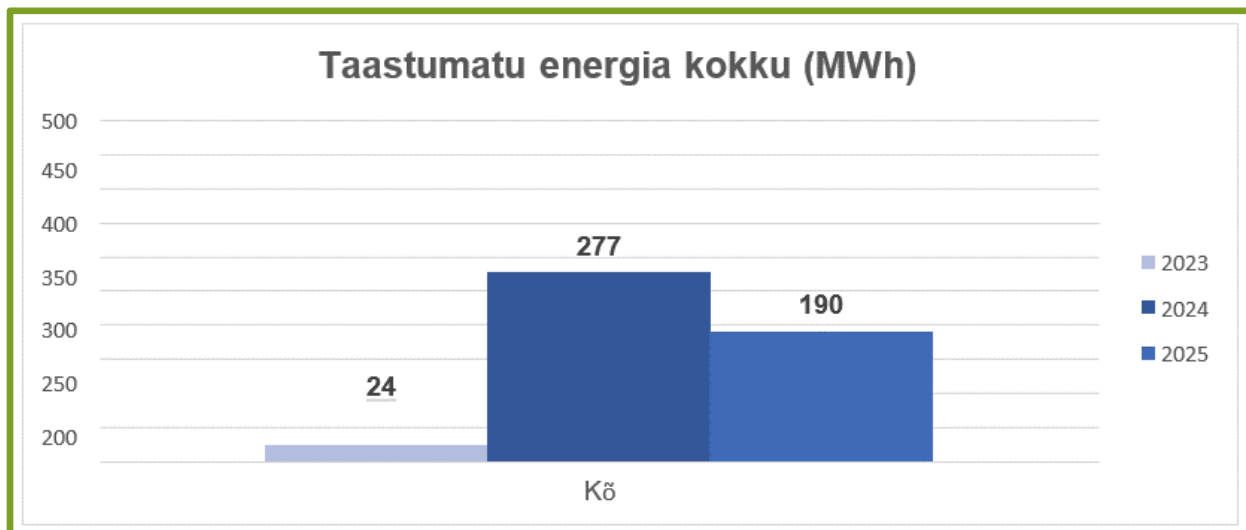

Joonis 14. Taastuenergiat kogutakse aastas (MWh)

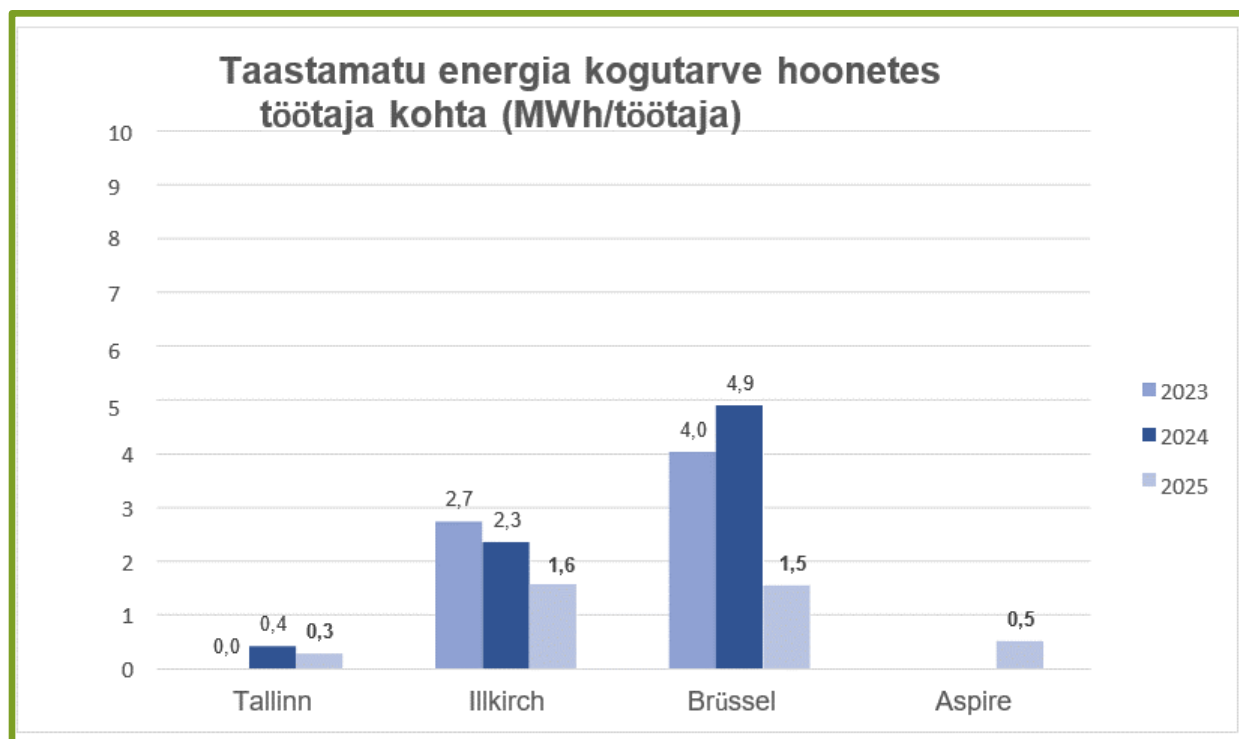

Joonis 15. Taastuenergiat kogutakse tegevuskoha ja töötaja kohta

Taastumatutest energiaallikatest pärit energia osakaal on endiselt 1,46% seoses kontaktbüroo ja Illkirch-Graffenstadeni tegevuskoha elektrivarustusega (jaanuarist juulini 2025). Tallinna tegevuskohas pärineb kaugküte 20% ulatuses taastumatutest allikatest.

Joonis 16. Taastumatu energia kogutarve aastas (MWh)

Joonis 17. Taastumatu energia kogutarve tegevuskoha ja töötaja kohta

6.5. Jäätmed

eu-LISA tegevus tekitab igas tegevuskohas erinevas mahus jäätmeid. Jäätmekäitlus ei ole tegevuskohtades ühtlustatud ja kõik jäätmetekke andmed ei ole praegu eri tegurite tõttu igas tegevuskohas kättesaadavad.

Üksikasjalikum teave on tabelis 12.

Tegevuskoht	Jäätmete liik	Teenusepakkujad	Andmed
TLL	Klaas, paber ja papp, plast/metall, paber, segaolmejäätmed, biojäätmed	Linna teenusepakkujad	Täpsed andmed
SXB	Metall, puit, klaas, paber ja papp, plast, papp, segaolmejäätmed, biojäätmed, vaskkaablid, taaskasutusse suunatavad jäätmed, elektri- ja elektroonikaseadmed (W3E), patareid ja akud	Alltöövõtjad	Täpsed andmed
ILK	Metall, klaas, papp, plast, segaolmejäätmed, biojäätmed	Alltöövõtjad	Täpsed andmed
BXL	Klaas, paber ja pall, plast/metall, segaolmejäätmed	Alltöövõtjad	Põhineb hinnangul
Asp	Metall, puit, klaas, papp, plast, segaolmejäätmed, biojäätmed	Alltöövõtjad	Täpsed andmed

Tabel 12. Tegevuskohas tekkivate jäätmete üksikasjalikud andmed

Kontorijäätmed jagatakse ringlussevõetavateks ja ringlusse mittevõetavateks, pöörates erilist tähelepanu ringlussevõtu määra suurendamisele kontorikeskkonnas.

Kuigi need meetmed aitavad vähendada jäätmekogust, otsib amet pidevalt uusi võimalusi, kuidas vähendada selles valdkonnas oma keskkonnamõju. Toimused algatused, mis olid keskendatud jäätmekäitluse tavade edasisele optimeerimisele ja ringmajanduse põhimõtete rakendamisele kooskõlas ELi kestlikkuse eesmärkidega.

Tallinnas annavad Eesti teenusepakkujad teavet kogutud jäätmete massi kohta kuude järgi.

Brüsselis esitab üürileandja kogu hoone kohta jäätmeregistri ning seejärel rakendatakse tegurit 0,6, mis vastab kontaktbüroo kasutuses oleva pinna osakaalule kogu hoone pindalast.

Prantsusmaa tegevuskohtades (Strasbourg, Illkirch-Graffenstaden, Aspire) kogub jäätmed väline teenuseosutaja, kes esitab igal kuul jäätmeregistri, milles on üksikasjalikud andmed igas hoones kogutud jäätmekoguste kohta.

Tabelis 13 on igas tegevuskohas 2025. aastal tekkinud jäätmete andmed.

2025	Strasbourg	Illkirch	Tallinn	Brüssel	Aspire
Tavajäätmed (t)					
Metall	1,53	0,14			0,54
Puit	1,97				1,34
Klaas	4,38	0,88	0,36	0,02	0,98
Paber/papp	2,94	1,70	0,82	0,71	4,51
Plastijäätmed	3,50	0,08			0,38
Plasti-/metalljäätmed			0,05	0,13	
Paber			0,17		
Papp	0,10				
Biojäätmed	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Segaolmejäätmed	16,98	5,24	3,76	0,23	8,35
Biojäätmed	2,67	2,29	1,88		0,39
Vaskkaablid	0,10		0,00		
Taaskasutatavad jäätmed	2,72				
Ohtlikud jäätmed (t)					
W3E	6,42		0,00		0
Patareid ja akud	0,06	0,00	0,00		0
Aerosoolpakendid	0,00	0,00			0
Kokku	43,4	10,3	7,0	1,1	16,5
Jäätmete % / kokku	55%	13%	9%	1%	21%
Tavajäätmed	85%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Ohtlikud jäätmed	15%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Töötajaid	293	62	93	6	118
Jäätmed töötaja kohta (kg/töötaja)	148	166	76	182	140

Tabel 13. 2025. aastal eu-LISA hoonetes tekkinud jäätmete kogus (Brüsseli tegevuskoha jaoks hinnanguline)

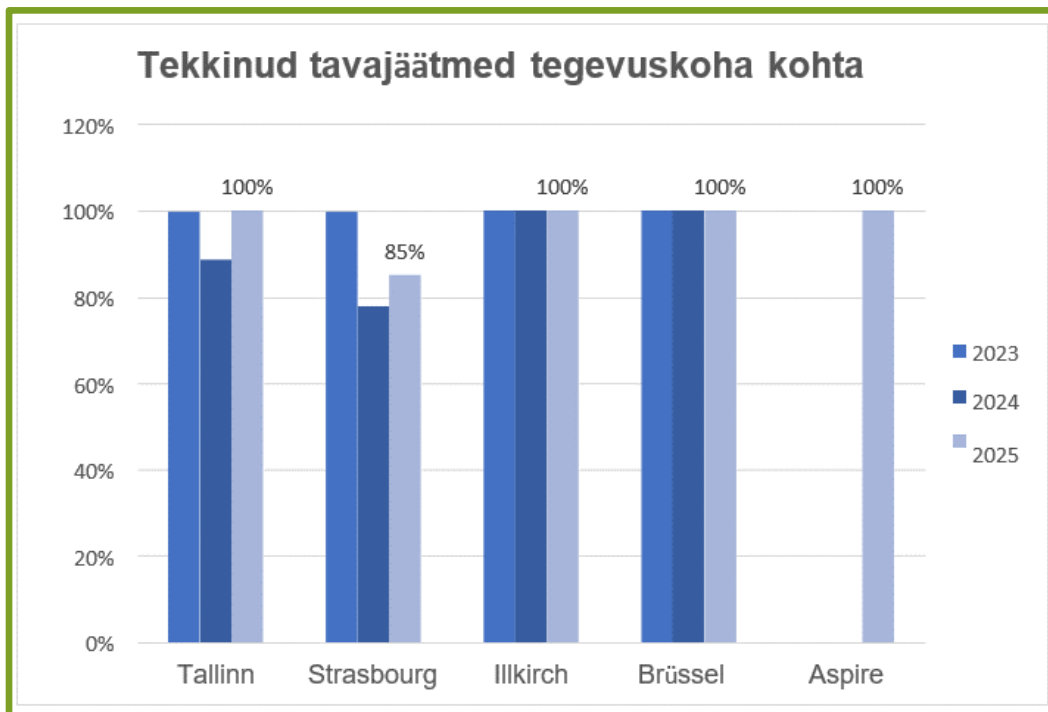
2025. aastal suurenes töötaja kohta tekkinud jäätmete kogus 2023. aastaga võrreldes 13% ning 2024. aastaga võrreldes kolmekordistus. See muutus tulenes peamiselt välise teenuseosutaja esitatud jäätmekoguste andmete suurenemise tõpsusest. Lisaks aitas suurenemisele kaasa ühe täiendava hoone hõlmamine 2025. aasta aruandlusega. Samuti tekitas mitme serveri ja IT-seadmekapi asendamine täiendavaid elektroonikajäätmeid ning seonduvaid papp- ja plastpakendijäätmeid.

Nende tulemuste põhjal tekib Strasbourgi tegevuskohas aastas töötaja kohta 148 kg ja Illkirch-Graffenstadeni tegevuskohas 166 kg jäätmeid. Tallinna, Brüsseli ja Aspire'i tegevuskohtades on vastavad näitajad 76 kg töötaja kohta aastas, 182 kg töötaja kohta aastas ja 140 kg töötaja kohta aastas. Kõik need väärtused on alla sektori võrdlustaseme 200 kg täistööaja ekvivalendi (FTE) kohta aastas.

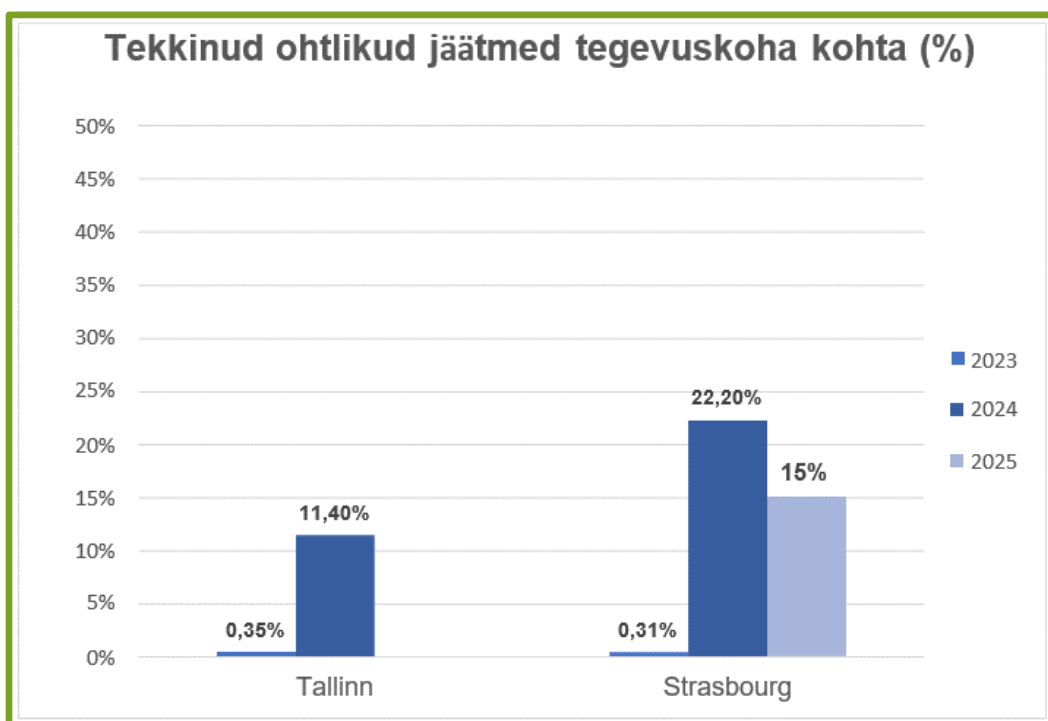
2025. aastal võttis eu-LISA kasutusele tõhustatud jäätmekäitlustavad, et suurendada materjalide taaskasutamise määra ja parendada jäätmete liigiti kogumist, kasutades tegevuskohtades selgemaid jäätmemahutite märgistusi. Samal ajal korraldati mitu spetsiaalset teavitusüritust ja töötuba jäätmekäitluse

teemal, et suurendada töötajate kaasatust ja edendada kestlikke tavaid töökohal.

Tavajäätmete ja ohtlike jäätmete andmed on joonistel 18 ja 19.

Joonis 18. Tekkinud tavajäätmed tegevuskoha kohta (%)

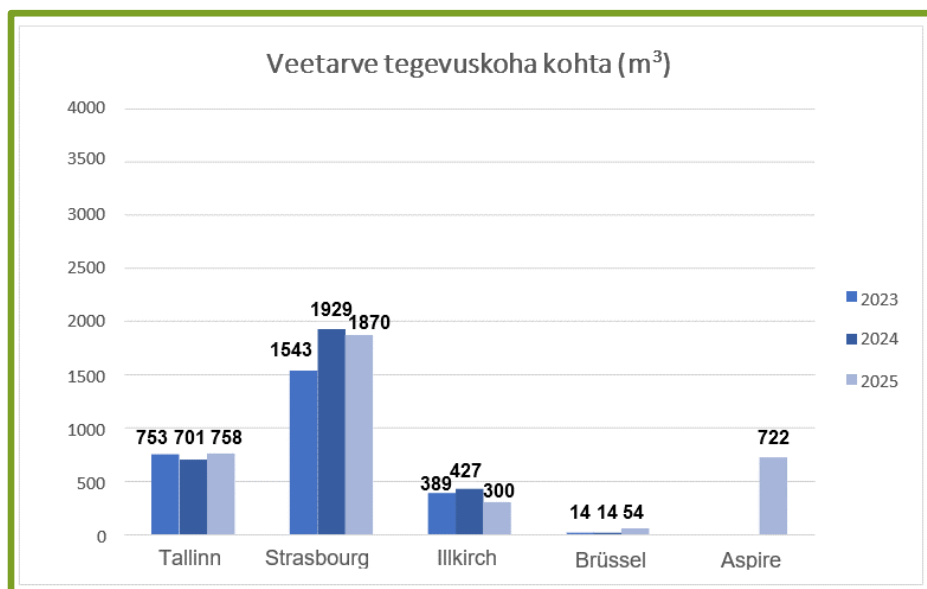
Joonis 19. Tekkinud ohtlikud jäätmed tegevuskoha

6.6. Vesi

Veevarustust pakuvad kohalikud omavalitsused ning eu-LISA ruumides kasutatakse seda sanitaarseadmetes ja köögiroomides. Strasbourgi tegevuskohas kasutatakse vett ka andmekeskuse jahutussüsteemis, mis toimib suletud ringlussüsteemina.

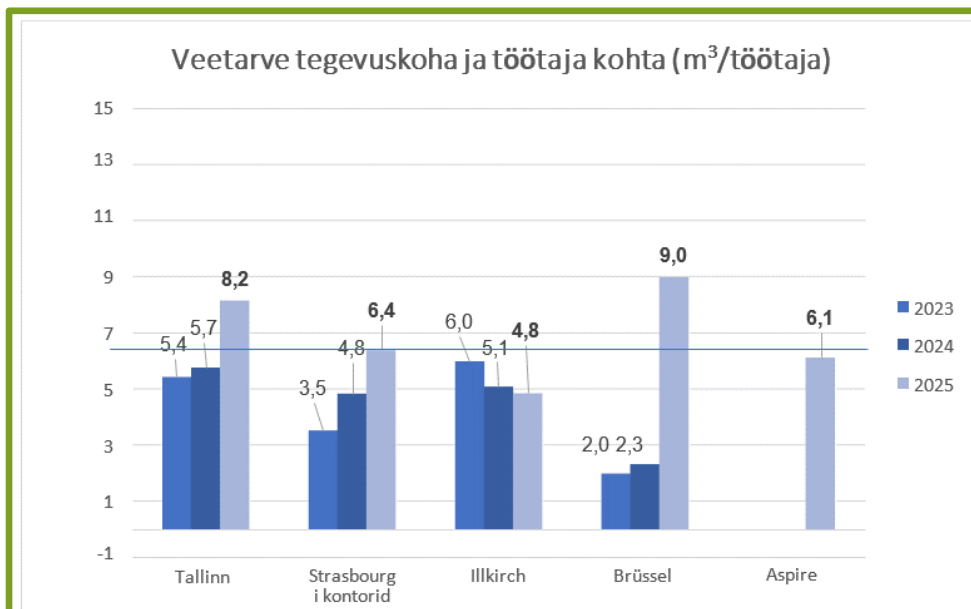
2025. aastal oli vee kogutarve 3703 m³. Kõigi tegevuskohtade veetarbe andmed põhinevad veearvestinäitudel. Brüsseli tegevuskoha jaoks rakendatakse tegurit 0,6, sest üürileandja esitatud tarbimisandmed hõlmavad kogu hoonet, mitte üksnes eu-LISA kasutuses olevat pinda.

2025. aastal suurenes veetarve töötaja kohta Tallinna ja Strasbourgi tegevuskohas. Suurenemise põhjuseks võivad olla suurem hoonete kasutusaste ja külastajate arvu kasv tegevuskohtades. Seevastu vähenes näitaja Illkirch-Graffenstadeni tegevuskohas, sest enamik töötajaid kolis uude Aspire'i hoonesse, mille tulemusena vähenes hoone kasutusaste aasta jooksul järk-järgult.

Joonis 20. Aastane veetarve tegevuskoha kohta

eu-LISA veetarve töötaja kohta aastas on 6,9 m³, mis on suurem kui sektori võrdlusandmed (6,4 m³ täistööaja ekvivalendi kohta), kusjuures arvutus hõlmab andmekeskuse jahutusvett. Seoses Brüsseli uue kontaktbürooga ei ole näitaja asjakohane, sest külastajate arvu ei arvestatud arvutuses puuduvate andmete tõttu.

Joonis 21. Aastane veetarve tegevuskoha ja töötaja kohta

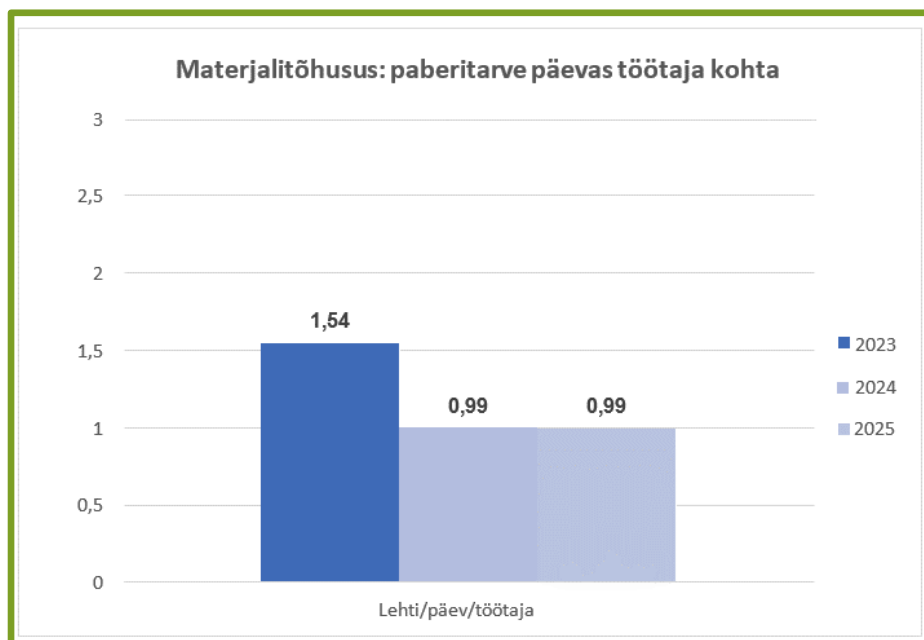
6.7. Materjalitõhusus: paber

2025. aastal hõlmavad materjalitõhususe andmed üksnes paberitarvet.

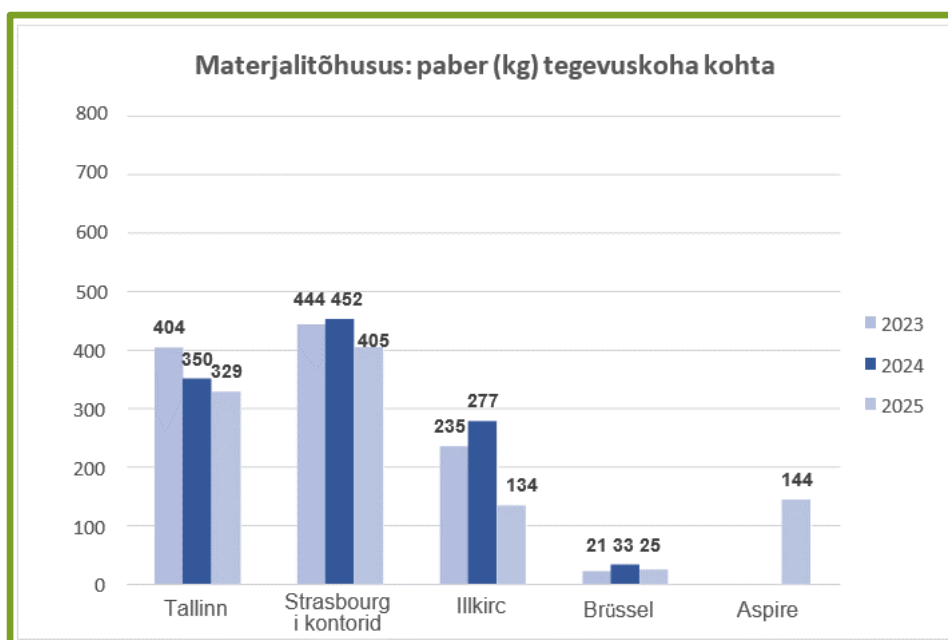
Paberitarvet jälgitakse ja see arvutatakse igal aastal kõigi tegevuskohtade kohta. Need andmed on joonisel 22 oleval graafikul.

Ressursitõhususe edendamiseks on kõigi tegevuskohtade printerid vaikimisi seadistatud printima kahepoolselt ja mustvalgelt.

2025. aasta tulemuste põhjal kehtestatakse järgmiste aastate eesmärgid. Eesmärk on suurendada töötajate teadlikkust paberi tarbimisest ja edendada vastutustundlikumaid printimistavasid, vähendades kogu ameti paberitarvet.

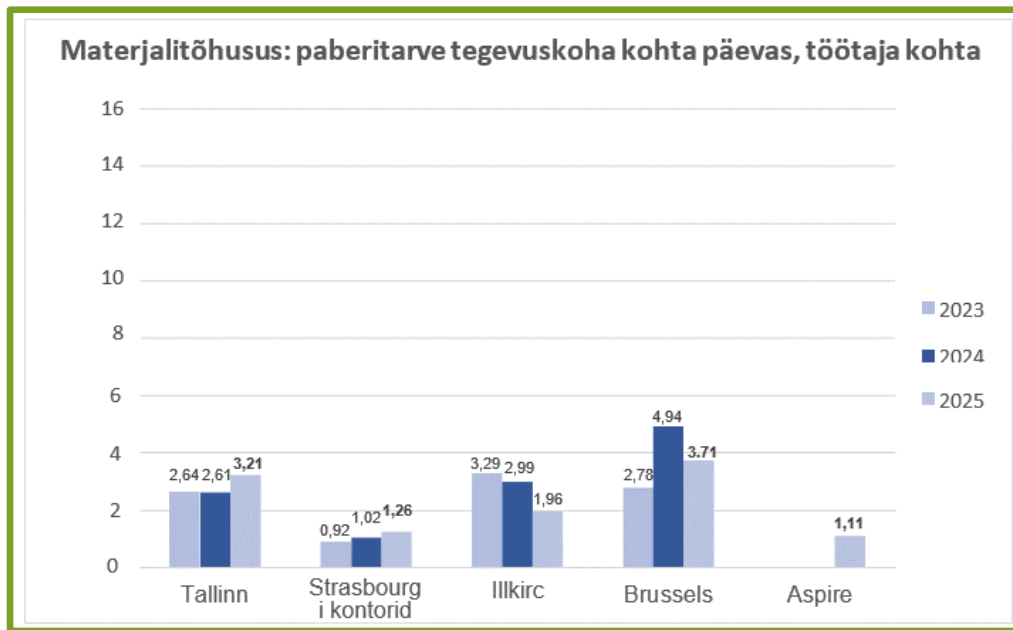

Joonis 22. Materjalitõhusus: paberitarve töötaja kohta päevas

Joonis 23. Materjalitõhusus: paberitarve (kg) tegevuskoha kohta

Kooskõlas avaliku halduse sektori võrdlusedokumentidega jääb eu-LISA paberitarve endiselt alla võrdlustaseme, mis on 15 paberilehte täistööaja ekvivalendi (FTE) kohta ühe tööpäeva jooksul.

Joonis 24. Materjalitõhusus: paberitarve tegevuskoha kohta päevas töötaja kohta

2026. aastal parendatakse materjalitõhususe tulemuslikkust, lisades näitaja, mis kajastab selliste ostetud IT-seadmete osakaalu, mis vastavad teatud keskkonnakriteeriumidele (nt ELi ökomärgis, Energy Star jne) ning mis on määratletud roheliste riigihangete poliitika dokumendis EDD-112.

6.8. Lähetustega seotud heide

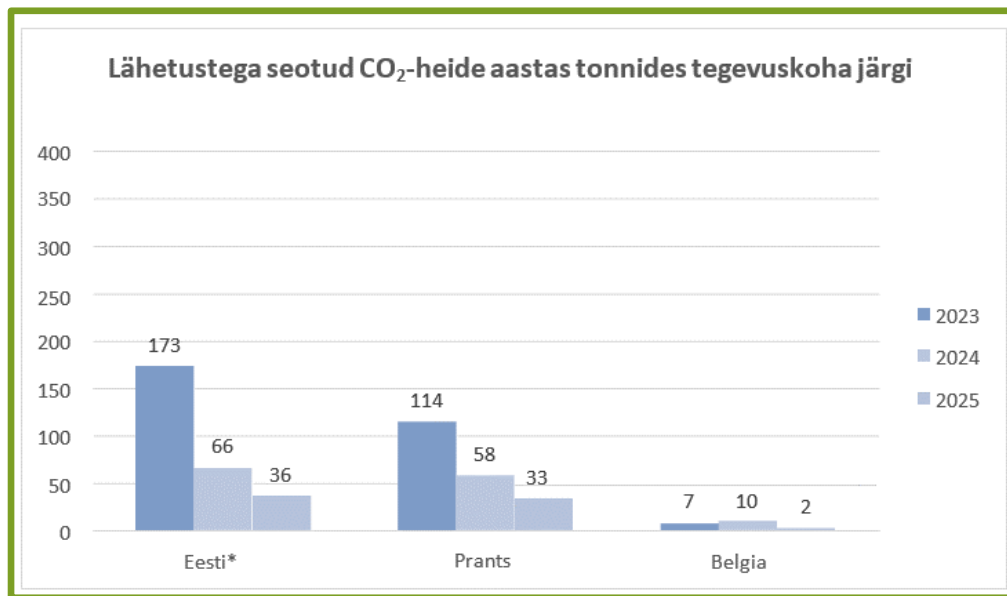
Amet kasutab töötajate tööreiside haldamiseks ja reserveerimiseks vahendit MIPS+. Samuti võimaldab see vahend hinnata ja jälgida kõigi töötajate töölähetustega seotud CO₂-jälge.

Tabelis 14 on kõigi tegevuskohtade 2023., 2024. ja 2025. aasta töölähetuste arv ning seonduv CO₂-heide.

2025. aastal oli töölähetustega seotud CO₂-heide kokku 71 tonni, mida on 47% vähem kui 2024. aastal (134 t) ja 76% vähem kui 2023. aastal (294 t).

	2023	2024	2025
Eesti	173	66	36
Prantsusmaa	114	58	33
Belgia	7	10	2
KOKKU	294	134	71

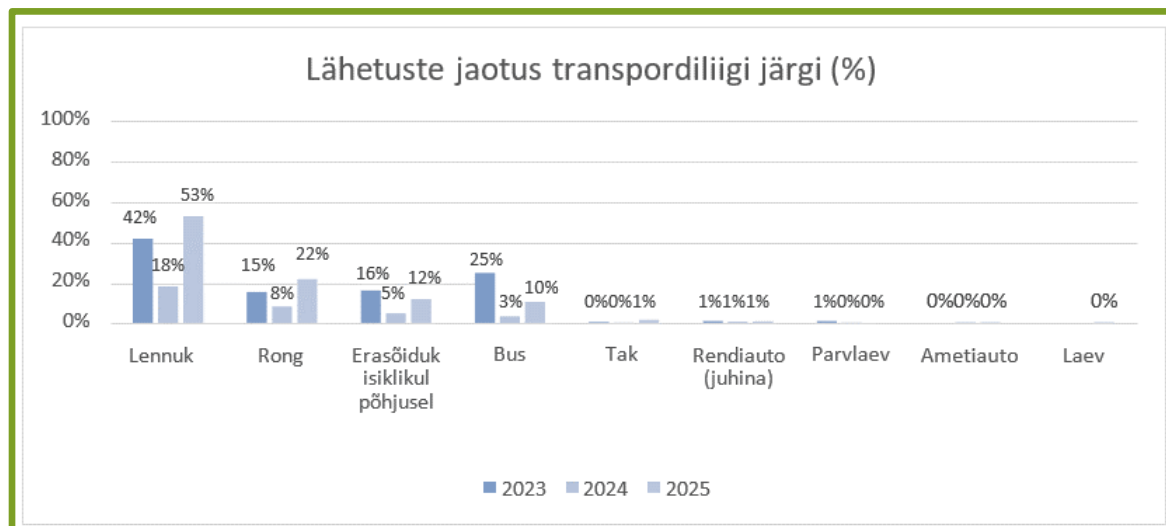
Tabel 14. Lähetustega seotud CO₂ ekvivalentheide tonnides

Joonis 25. Lähetustega seotud CO₂ ekvivalentheide aastas (tonnides)

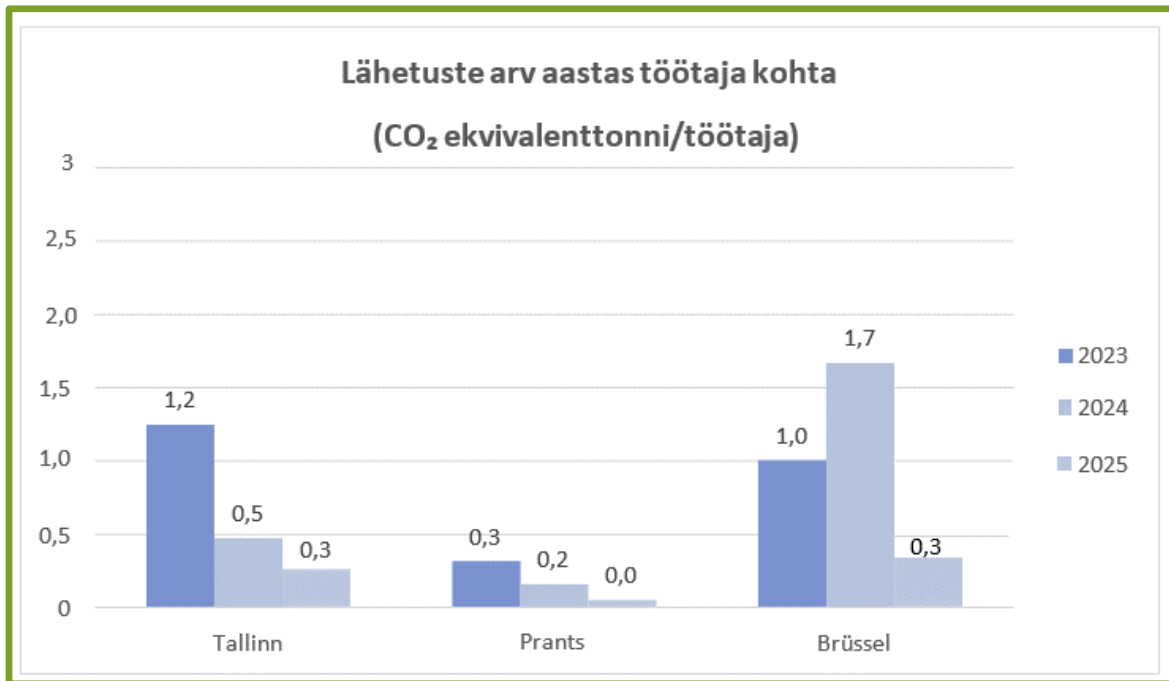
eu-LISA pidas asjakohaseks analüüsida oma CO₂-jälje jaotust transpordiliikide järgi, nagu on kujutatud joonisel 26.

2025. aastal moodustasid lennureisid endiselt olulise osa töölähetustest, kuid samal ajal suurenes märgatavalt raudtee- ja bussitranspordi kasutamine. Lennureiside jätkuv suur osakaal on suuresti tingitud ameti peakorterite ja tegevuskohtade geograafilisest paiknemisest, mille tõttu tuleb sageli reisida Brüsselis ja Strasbourgis asuvatesse Euroopa institutsioonidesse ja sealt tagasi.

Joonis 26. CO₂ ekvivalentheide transpordiliikide järgi (tonnides)

Seetõttu rakendatakse eu-LISA CO₂-jälje vähendamiseks meetmeid, millega vähendatakse reisimisega seotud heidet (joonis 27), piiramata seejuures transpordiliikide valikut, sest peakorterisse jõudmiseks on endiselt vaja kasutada lennutransporti.

Joonis 27. Lähetustega seotud heide aastas töötaja kohta (CO₂ ekvivalenttonni/töötaja)

2024. aastal kehtestas eu-LISA uued keskkonnasäästlikkuse eeskirjad lähetuste ja ametisõitude jaoks, et vähendada töötajate sõite. Selle käsitlemise eesmärk on tagada, et kõik töötajad teaksid videokonverentsivõimaluste olemasolu ning neid kasutataks asjakohasel juhul aktiivselt sõitude alternatiivina.

Lisaks avaldas Euroopa Komisjon ajakohastatud suunised lähetuste ja ametisõitude kohta, sealhulgas keskkonnahoidliku reisimise põhimõtted.

6.9. Elurikkus

eu-LISA tegevus ei avalda suurt mõju elurikkusele. Aianduses kasutatakse ainult mahepõllumajanduslikke tooteid.

Tallinnas moodustavad haljasalad 62% kogu üldpinnast, asudes tegevuskoha ümber ja parkimismaja katusel. Elurikkuse näitajad on tabelis 15.

Bioloogilise mitmekesisuse näitaja (kokku)	2023–2024		2025
	m ²	m ² /töötaja	m ² /töötaja
Maakasutus	3627	26	39
Vettpidava materjaliga kaetud ala	2107	15	23
Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas	2260	16	24
Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta	0	0	0

Tabel 15. Tallinna tegevuskoha elurikkuse näitaja

Strasbourgis moodustavad haljasalad üldpinnast 60%, mis asuvad väljaspool vettpidava materjaliga kaetud ala. Elurikkuse näitajad on tabelis 16.

Bioloogilise mitmekesisuse näitaja (kokku)	2023–2024		2025	
	m ²	m ² /töötaja	m ²	m ² /töötaja
Maakasutus	16625	38	35683	122
Vettpidava materjaliga kaetud ala	7842	18	10675	36
Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas	7296	17	21315	73
Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta	0	0	0	0

Tabel 16. Strasbourgi tegevuskoha elurikkuse näitaja

Illkirch-Graffenstadeni tegevuskohas on ainult renditud kontorihoone, seega on elurikkuse näitajad tabelis 17.

Bioloogilise mitmekesisuse näitaja (kokku)	2023–2024		2025
	m ²	m ² /töötaja	m ² /töötaja
Maakasutus	2074	32	33
Vettpidava materjaliga kaetud ala	2074	32	33
Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas	0	0	0
Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta	0	0	0

Tabel 17. Illkirch-Graffenstadeni tegevuskoha elurikkuse näitaja

Brüsseli tegevuskohas on ainult renditud kontorihoone, seega on elurikkuse näitajad tabelis 18.

Bioloogilise mitmekesisuse näitaja (kokku)	2023–2024		2025	
	m ²	m ² /töötaja	m ²	m ² /töötaja
Maakasutus	98	14	305	51
Vettpidava materjaliga kaetud ala	98	14	305	51
Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas	0	0	0	0
Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta	0	0	0	0

Tabel 18. Brüsseli tegevuskoha elurikkuse näitaja

Aspire'i tegevuskohas on ainult renditud kontorihoone, seega on elurikkuse näitajad tabelis 19.

Bioloogilise mitmekesisuse näitaja (kokku)	2025	
	m ²	m ² /töötaja
Maakasutus	4830	41
Vettpidava materjaliga kaetud ala	4830	41
Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas	0	0
Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta	0	0

Tabel 19. Aspire'i tegevuskoha elurikkuse näitaj

6.10. Mõju kliimale: kasvuhoonegaaside heide

Keskkonnakestlikkusele pühendumise raames on eu-LISA hakanud süstemaatiliselt mõõtma oma otseseid kasvuhoonegaaside heiteid, et paremini mõista, jälgida ja vähendada oma tegevuse keskkonnamõju. See käsitlus toetab ELi kliimaeesmäärke ning tugevdab ameti pühendumust vastutustundlikule ja kestlikule tegevusele.

eu-LISA alustas CO₂-heite arvutamist 2020. aastal, mis hõlmas esialgu elektritarvet ja tööreise ning ei arvestanud roheline elektri kasutamist.

Alates 2023. aastast arvutab eu-LISA kasvuhoonegaaside heited spetsiaalse platvormiga, mida toetavad välised erikonsultandid. See algatus on oluline samm ameti CO₂-jälje hindamise meetoodika täiustamisel ning heitearuandluse õigsuse ja usaldusväärsuse suurendamisel. III lisas on näidatud, kuidas kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutamise erivahendi kasutuselevõtt on parendanud tulemuste täpsust.

Heitkoguseid arvutatakse nüüd vahendi Aktio abil, mis põhineb kasvuhoonegaaside protokollil¹² ja hõlmab kõiki kolme mõjuala.

CO₂-heite arvutamise meetoodika põhineb kasvuhoonegaaside protokollil ja seega saab mõjuala 2 heite arvutada kahe meetodiga: asukoha- ja turupõhisega.

Asukohapõhine meetod kajastab tegevuskohas tegelikult tarbitud elektri allikaks oleva elektrivõrguga seotud CO₂-heidet.

Turupõhine meetod kajastab organisatsiooni elektrienergia hankimisega seotud heidet, võttes arvesse elektrivarustuslepingut ja kohaldatavaid päritolutagatise või muid lepingulisi instrumente.

Nende kahe meetodi alusel oli ameti CO₂-jalg 2025. aastal järgmine:

- Asukohapõhine: 7761 CO₂ ekvivalenttonni, mis vastab 8,9 CO₂ ekvivalenttonnile töötaja kohta.
- Turupõhine: 6459 CO₂ ekvivalenttonni, mis vastab 7,5 CO₂ ekvivalenttonnile töötaja kohta.

Järgmiste aastate eesmärgid:

- võimaluse korral hõlmata arvutustesse külastajate ja klientide transpordi mõju;
- parendada andmete õigsust, et hinnata paremini IT-seadmete (tark- ja riistvara) CO₂-jälge.

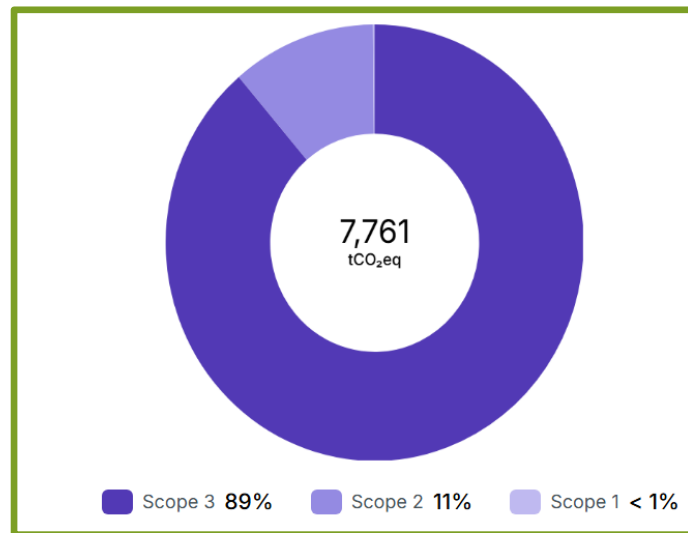
¹² Kasvuhoonegaaside protokoll

Sellise heiteliigi korral kasutatakse tabelis 20 esitatud andmeallikale vastavat järgmist konkreetset teisendustegurit.

Hoone	Kategooria	Punkt	Andmeallikas
Kõik	Energia ja vedelikud	Elekter	Base Ecoinvent
TLL	Energia ja vedelikud	Kaugküte	Varustaja utilitas antud sertifikaat, 2024
Aspire	Energia ja vedelikud	Kaugküte, kaugjahutus	france-chaleur-urbaine.beta.gouv.fr
SXB	Energia ja vedelikud	Kliimaseadmed (leke)	Intsidendiaruanne
SXB	Energia ja vedelikud	Kütus (varugeneraator)	Base carbone Ademe
SXB, TLL	Digitaalne ja IT	Serverid ja seadmed	HPE
SXB, TLL	Digitaalne ja IT	lülitid ja tulemüürid, kuvarid, nutitelefonid	Base carbone Ademe
SXB	Digitaalne ja IT	Muud serveritarvikud	HPE
SXB, TLL, BXL	Digitaalne ja IT	Muud elektroonikaseadmed, sülearvutid	Base carbone Ademe
SXB	Digitaalne ja IT	Tarkvaralitsentsid	Base carbone Ademe
Kõik	Mitmesugused ostud	Mitmesugused tarvikud ja mööbel	Base carbone Ademe
Kõik	Muu põhivara	Mitmesugused tarvikud ja mööbel	Base carbone Ademe
Kõik	Inimeste vedu	Töölösõit	Base Empreinte-Ademe
Kõik	Inimeste vedu	Ametivälised tööreisid	Outil MIPS (vahend)
Kõik	Jäätmed ja reovesi	Jäätmed (elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed, segaolmejäätmed, biojäätmed, puit, metall)	Base Empreinte-Ademe
Kõik	Jäätmed ja reovesi	Jäätmed (klaas, plastijäätmed, paber ja papp)	ABC (<i>Association pour la transition Bas Carbone</i>)
SXB, TLL, BXL	Jäätmed ja reovesi	Reovesi	Base Empreinte-Ademe

Tabel 20. Teisendusteguri andmete allikas

Heite mõjualade lõikes moodustab mõjuala 3 kasvuhoonegaaside heitest suurima osa.

Joonis 28. Tulemuste ülevaade mõjualade järgi

Mõjuala 1: otsesed heitkogused külmaaine lekkest

On alla 1% eu-LISA CO₂-jäljest, põhjuseks külmaaine leke Strasbourgi tegevuskohas septembris 2025.

Mõjuala 2: kaudsed heitkogused elektri- ja soojusenergia tarbimisest

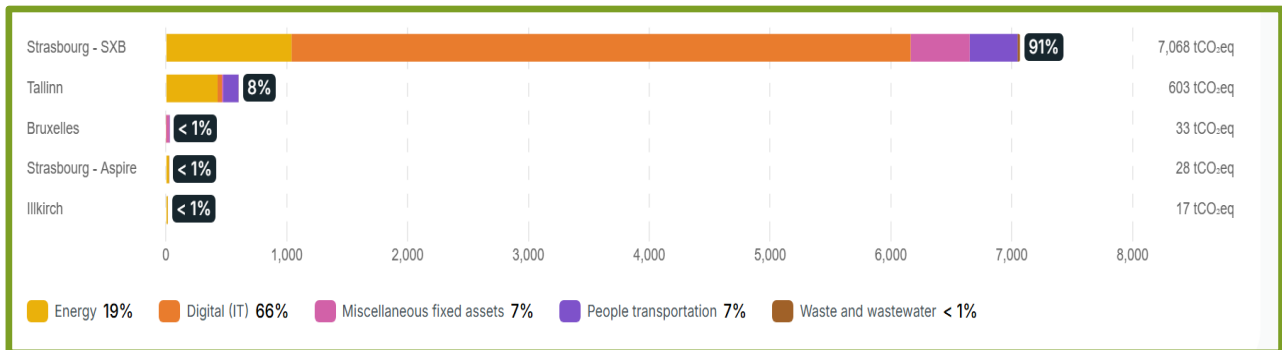
On 11% eu-LISA CO₂-jäljest, põhjuseks elektri-, kaugkütte-, kaugjahutus- ja kütusetarve.

Mõjuala 3: tarnijate, töölesõidu ja töölähetustega seotud kaudsed heitkogused

endiselt suurim osa heitkogustest: 89%. Kolm suurimat heiteallikat:

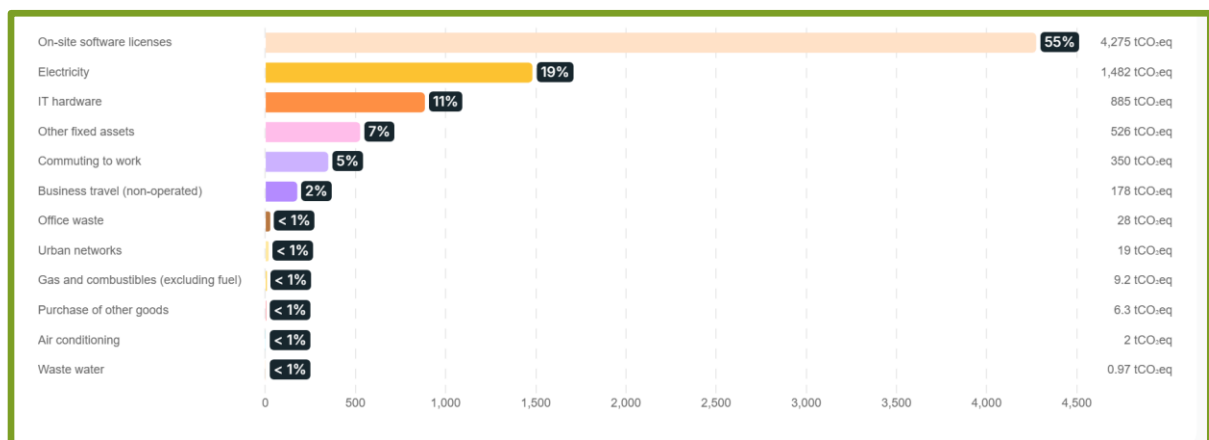
- kohapealne litsentsitud tarkvara;
- IT-riistvara;
- muud põhivarad (turbeseadmed, mööbel ja paigaldamine).

eu-LISA tegevuskohtade võrdluses on joonisel 29 näidatud, et kõige rohkem CO₂-ekvivalentheidet tekib Strasbourg'i tegevuskohas.

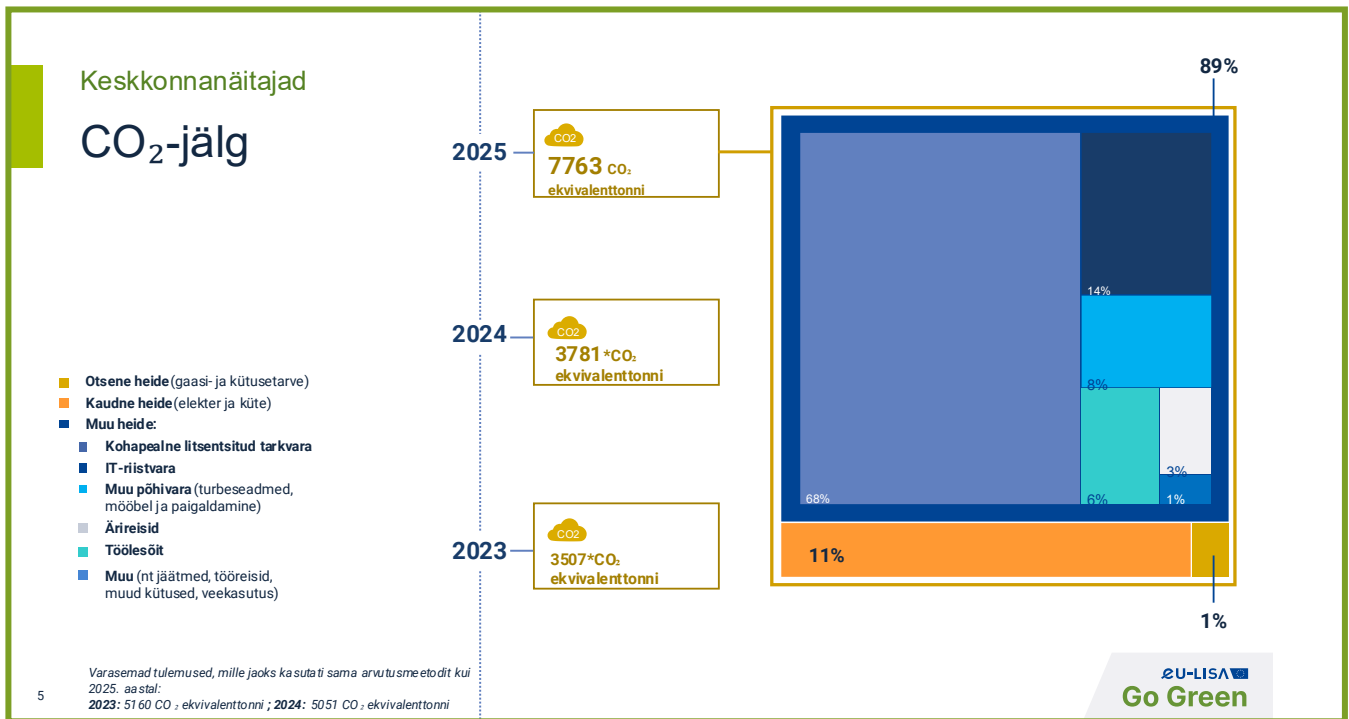
Joonis 29. Tulemuste ülevaade valdkondade järgi

Alamkategoriate üksikasjalikum analüüs näitab, et tarkvaralitsentsid on suurim CO₂ ekvivalentheite allikas, nagu on näidatud joonisel 30.

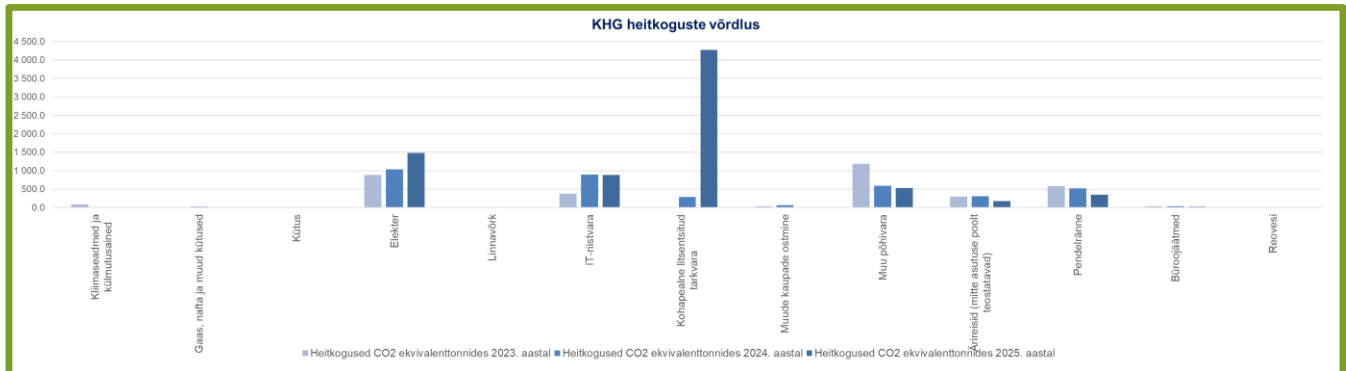
Joonis 30. Tulemuste ülevaade tegevuskohtade järgi

Varasemate hindamiste läbivaatamisel tuvastati, et tarkvaralitsentsidega seotud heitkoguseid oli varasemates CO₂-jälje arvutustes alahinnatud, sest teatud seotud kulud olid esialgu liigitatud töötasuks. Selle probleemi lahendamiseks täpsustati ja täiustati 2025. aastal arvutusmetoodikat. Sellest tulenevalt arvutati 2023. ja 2024. aasta CO₂-jälje hinnangud uuesti, et tagada esitatud heiteandmete järjepidevus, võrreldavus ja suurem õigsus (joonis 31).

Joonis 31. 2023. ja 2024. aasta CO₂-jälje väärtuse ümberhindamine (asukoha järgi)

2024. aastaga võrreldes suurenes ameti CO₂-jalg (asukoha järgi) 2025. aastal 54% (joonis 32).

Joonis 32. Kasvuhoonegaaside heitkoguste võrdlus aastatel 2023, 2024 ja 2025

Suurenemise peamised põhjused olid IT-litsentside ja riistvara hankimine ning Aspire'i ja Brüsseli uute kontorihoonete väljaehitamine. Enne nende hoonete kasutuselevõttu hangiti mööbel, IKT- ja turvaseadmed ning tehti mitmesuguseid parendustöid.

Lisaks võeti kasutusele uus modulaarne andmekeskus (MDC2.1) ning olemasolevat parkimiskohtade arvu suurendati 95 koha võrra. Samuti kasutati modulaarset andmekeskust 1 ulatuslikumalt ning tootmiseelseks tegevuseks hangiti mitu serverit ja kasutati neid.

Lisaks avaldasid ameti CO₂-jäljele olulist mõju uute suuremahuliste projektide ja süsteemide, sealhulgas sBMSi, VISi ja EESi kasutuselevõtt. Samal ajal toetas mõjuala 3 ulatuse suurenemist uue IKT-strateegia rakendamine, mis põhineb pilvestusel ja ameti sisuhaldusel, eelkõige IKT-tarkvara ja seonduvate teenuste hankimise kaudu.

Ameti keskkonnajälje vähendamiseks määratletakse CO₂-neutraalsuse strateegia, mille eesmärk on saavutada 2030. aastaks kliimaneutraalsus kooskõlas ELi asutuste võrgustiku (EUAN) hartas kinnitatud tegevdirektori otsusega kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise ja vastutustundliku keskkonnajuhtimise kohta.

Mõjuala 2 heite vähendamiseks suurendab amet oma andmekeskuste energiatõhusust. Lühiajalise meetmena optimeeriti olemasoleva jahutustaristu kasutamist. Keskpikas perspektiivis kavatseb amet rakendada geotermilisel energial põhineva lahenduse, et vähendada üldist energiakasutuse tõhusust (PUE), järgides ELi suuniseid energiatõhususe parendamise kohta.

Mõjuala 3 heite vähendamiseks jõustus 25. novembril 2025 tegevdirektori otsus nr 112 roheliste riigihangete poliitika kohta, millega edendatakse keskkonnahoidlikumaid hanketavasid. Samuti rakendati täiendavaid algatusi töölesõiduga seotud heitkoguste vähendamiseks, sealhulgas jalgrataste rentimise võimalus mais toimunud võistluse ELi Velomai ajal ning juunis töötajate vabatahtlik osalemine Strasbourgi linna korraldatud algatuses „AuBoulotAVelo“. Jäätmetega seotud heitkoguste vähendamiseks annetati võimaluse korral IKT-seadmeid koolidele ja mööblit heategevusorganisatsioonidele. Ameti keskkonnakultuuri tugevdamiseks korraldati ka mitu keskkonnateemalist teabeüritust.

6.11. Asjakohastest keskkonnanäitajate kokkuvõte:

eu-LISA tegevuse keskkonnatoime 2025. aastal on kokkuvõttlikult tabelis 21.

Tegevuskoht	Teemad	Keskkonnatoime
TLL	Hoone energiatõhusus: elekter	9,2 MWh/töötaja 236 kWh/m ²
	Hoone energiatõhusus: kaugküte	1,3 MWh/töötaja 35 kWh/m ²
	Taastuenergia	10,3 MWh/töötaja
	Taastumatu energia	0,3 MWh/töötaja
	Jäätmed	7,0 t (100% tavajäätmetest) 76 kg/töötaja
	Vesi	8,2 m ³ /töötaja
	Materjalitõhusus	3,21 lk/päev/töötaja 3,5 kg/töötaja
	Lähetustega seotud heide	36 CO ₂ ekvivalenttonni
	Elurikkus	Kogu maakasutus: 3627 m ² ; 39 m ² /töötaja Vettpidava materjaliga kaetud ala kokku: 2107 m ² ; 23 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas kokku. 2260 m ² ; 24 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta kokku. 0 m ² ; 0 m ² /töötaja
SXB	Hoonete energiatõhusus: elekter	3,5 MWh/töötaja 161 kWh/m ²
	Taastuenergia	3,5 MWh/töötaja
	Jäätmed	43,4 t (85% tavajäätmetest; 15% ohtlikest jäätmetest) 148 kg/töötaja
	Vesi	6,4 m ³ /töötaja
	Materjalitõhusus	1,26 lk/päev/töötaja 1,4 kg/töötaja
	Lähetustega seotud heide	33 CO ₂ ekvivalenttonni
	Elurikkus	Kogu maakasutus: 35683 m ² ; 122 m ² /töötaja Vettpidava materjaliga kaetud ala kokku: 10 675 m ² ; 36 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas kokku. 21315 m ² ; 73 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja

Tegevuskoht	Teemad	Keskkonnatoime
ILK	Hoonete energiatõhusus: elekter	2,7 MWh/töötaja 80 kWh/m ²
	Taastuenergia	0,7 MWh/töötaja
	Taastumatu energia	1,6 MWh/töötaja
	Jäätmed	10,3 t (100,0% tavajäätmetest) 62 kg/töötaja
	Vesi	4,8 m ³ /töötaja
	Materjalitõhusus	1,96 lk/päev/töötaja 2,2 kg/töötaja
	Lähetustega seotud heide	Ei kohaldata (sisaldub Strasbourgi tegevuskohas)
	Elurikkus	Kogu maakasutus: 2074 m ² ; 33 m ² /töötaja Vettpidava materjaliga kaetud ala kokku: 2074 m ² ; 33 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja
BXL	Hoonete energiatõhusus: elekter	2,9 MWh/töötaja 58 kWh/m ²
	Hoonete energiatõhusus: gaas	4,1 MWh/töötaja 0,3 MWh/m ²
	Taastumatu energia	1,5 MWh/töötaja
	Jäätmed	1,1 t (100,0% tavajäätmetest) 182 kg/töötaja
	Vesi	9,0 m ³ /töötaja
	Materjalitõhusus	3,71 lk/päev/töötaja 4,1 kg/töötaja
	Lähetustega seotud heide	2 CO ₂ ekvivalenttonni
	Elurikkus	Kogu maakasutus: 305 m ² , 51 m ² /töötaja Vettpidava materjaliga kaetud ala kokku: 305 m ² , 51 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja

Tegevuskoht	Teemad	Keskkonnatoime
Asp	Hoonete energiatõhusus: elekter	2,2 MWh/töötaja 54 kWh/m ²
	Hoonete energiatõhusus: kaugküte	1,9 MWh/töötaja 101 kWh/m ²
	Hoonete energiatõhusus: kaugjahutus	1,0 MWh/töötaja 53 kWh/m ²
	Taastuenergia	4,6 MWh/töötaja
	Taastumatu energia	0,5 MWh/töötaja
	Jäätmed	16,5 t (100,0% tavajäätmetest) 140 kg/töötaja
	Vesi	6,1 m ³ /töötaja
	Materjalitõhusus	1,11 lk/päev/töötaja 1,2 kg/töötaja
	Elurikkus	Kogu maakasutus: 4830 m ² , 41 m ² /töötaja Vettpidava materjaliga kaetud ala kokku: 4830 m ² ; 41 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja
KÕIK	Kasvuhoonegaaside heide	<u>Asukohapõhine</u> : 7761 CO ₂ ekvivalenttonni, 8,9 CO ₂ ekvivalenttonni töötaja kohta.
		<u>Turupõhine</u> : 6459 CO ₂ ekvivalenttonni, 7,5 CO ₂ ekvivalenttonni töötaja kohta.
KÕIK	Elurikkus	Kogu maakasutus: 42169 m ² , 49 m ² /töötaja Vettpidava materjaliga kaetud ala kokku: 19991 m ² ; 23 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala tegevuskohas kokku: 23575 m ² ; 27 m ² /töötaja Looduskaitse suunitlusega ala väljaspool tegevuskohta kokku: 0 m ² ; 0 m ² /töötaja

Tabel 21. Asjakohaste näitajate kokkuvõte

7. Õiguslikud ja muud keskkonnanõuded

Tallinnas ja Strasbourgis sõlmib eu-LISA iga hoone kohta lepingu vastavalt Eesti ja Prantsusmaa valitsusega. Sellistel juhtudel on eu-LISA-l Tallinna (linnaplaneerimise ameti) ja Strasbourgis (keskkonnaameti) luba. Illkirch-Graffenstadeni, Brüsseli ja Aspire'i tegevuskohad on renditud hooned, mille jaoks on rendileandja ja eu-LISA vahel sõlmitud leping, mis piirab ameti tegevust seoses keskkonnanõuetega.

eu-LISA täidab täielikult kohaldatavate õigusaktide ja tegevuslubade nõudeid.

Kõigi eu-LISA tegevuskohtade lubade ja lepingute üksikasjade kokkuvõte on tabelis 22.

Amet on seotud asjakohaste määruste ja Euroopa õigusraamistikuga. Euroopa asutusena annab ta regulaarselt keskkonnajuhtimise kohta aru oma juhtimisdokumentides ja oma keskkonnategevuse tulemuslikkuse kohta käesoleva avalduse kaudu.

Keskkonnanõuded tulenevad Prantsuse, Eesti ja Belgia õigusaktidest (millest valdav osa tuleneb Euroopa direktiividest või määrustest).

Lähiaastatel keskendutakse peamiselt

- energiatõhususele, sest Prantsusmaa õigusaktides on seatud eesmärgiks kõigi teenindushoonete 40% väiksem energiatarve 2030. aastaks (võrreldes hiljemalt 2010. aastaga);
- andmekeskusele, et suurendada selle energiatõhusust.

Kõik asjakohased keskkonnanõuded on seetõttu hõlmatud veebipõhise õigusnõuete täitmise registriga (echoline), mis võimaldab järgmist:

- iga-aastane eneseanalüüs keskkonnaõigusaktide järgimise kohta (Eestis, Prantsusmaal ja Belgias);
- korrapärase ajakohastused uute eeskirjade järgi.

Kui nõuete rikkumise kõrvaldamiseks või ennetamiseks on vaja võtta meetmeid, lõimitakse see keskkonnategevuskavasse ja seda jälgitakse kuni selle lõpetamiseni.

Tegevuskoht	Dokumendi liik	Lepingu kohaldamisala	Alla kirjutanud	Allkirjastamise kuupäev
TLL	Tegevusluba (nr 1812371/08020)	Kõik eu-LISA tegevused Tallinnas	Linnaplaneerimise amet	5.7.2018
	Peakontori leping	eu-LISA töötajate hoone ja tugi Tallinnas	Eesti Vabariigi Valitsus ja eu-LISA tegevdirektor	19.12.2014
	Vastastikuse mõistmise memorandum	Kommunaalteenused , hooldus ja koristamine	Riigi Kinnisvara ASi (vahendusorgan) juhatuse esimees ja eu-LISA organisatsiooniteenuste talituse juhataja	2018
SXB	Tegevuskoha leping	eu-LISA töötajate hoone ja tugi Strasbourgis	Prantsusmaa valitsus ja eu-LISA tegevdirektor	5.12.2013
	Uuendatud tegevusluba (nr A-1JNRWF3TBX)	Jahutussüsteemi ja elektrigeneraatori kasutamise deklaratsioon (1185-2a ja 2910-A-2)	eu-LISA	5.10.2021
ILK	Rendileping kontorite ainuõiguslikuks kasutamiseks	eu-LISA haldustegevus	Eraõiguslik ettevõtja ja eu-LISA tegevdirektor	30.6.2020
	Tegevuskoha leping	eu-LISA töötajate hoone ja tugi Strasbourgis	Prantsusmaa valitsus ja eu-LISA tegevdirektor	5.12.2013
BXL	Jagatud teiste asutustega Renditud hoone koos ruumide kasutamise lepinguga	Sihtotstarbelised tegevused kontaktbüroo sektoris	Eraõiguslik ettevõtja ja eu-LISA organisatsiooniteenuste talituse juhataja	2025
Aspire	Rendileping kontorite ainuõiguslikuks kasutamiseks ja parkimiseks	eu-LISA haldustegevus	Eraõiguslik ettevõtja ja eu-LISA tegevdirektori kohusetäitja	30.7.2024
	Tegevuskoha leping	eu-LISA töötajate hoone ja tugi Strasbourgis	Prantsusmaa valitsus ja eu-LISA tegevdirektor	5.12.2013

Tabel 22. Lubade ja lepingute üksikasjad igas tegevuskohas

8. Lisad

8.1. I LISA. KESKKONNATÕENDAJA DEKLARATSIOON TÕENDAMISE JA KINNITAMISE KOHTA

TÕENDAJA DEKLARATSIOON TÕENDAMISE JA KINNITAMISE KOHTA

AENOR CONFÍA, S.A.U. EMASI keskkonnatõendaja registreerimisnumber ES-V-0001, akrediteeritud valdkondades 99.0 Eksterritoriaalsete organisatsioonide ja üksuste tegevus ja 62.20 Arvutialased konsultatsioonid ning arvutisüsteemide ja andmebaaside haldus (NACE koodid),

tõendab, et ta on kontrollinud, kas EU-LISA (VABADUSEL, TURVALISUSEL JA ÕIGUSEL RAJANEVA ALA SUUREMAHULISTE IT-SÜSTEEMIDE OPERATIIVJUHTIMISE EUROOPA LIIDU AMET) keskkonnaaruandes osutatud tegevuskoht registreerimisnumbriga EE-000032

vastab kõikidele Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määruse (EÜ) nr 1221/2009 (organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS)) nõuetele.

Sellele deklaratsioonile alla kirjutades kinnitan, et

- tõendamine ja kinnitamine on toimunud täielikus kooskõlas määruse (EÜ) nr 1221/2009 nõuetega;
- tõendamise ja kinnitamise tulemused näitavad, et puuduvad tõendid kehtivate keskkonnaalaste õigusaktide nõuetele mittevastavuse kohta;
- tegevuskoha keskkonnaaruandes esitatud andmed ja teave annavad usaldusväärse, usutava ja õige ülevaate tegevuskoha kogu tegevusest keskkonnaaruandes täpsustatud ulatuses.

See dokument ei ole samaväärne EMASI registreerimisega. EMASI registreerimist võib teha ainult pädev asutus vastavalt määrusele (EÜ) nr 1221/2009. Seda dokumenti ei tohi kasutada eraldiseisvana üldsuse teavitamiseks.

Koostatud Madridis, 8. oktoobril 2026

Allkiri

AENOR CONFÍA, S.A.U.

8.2. II LISA. METODOLOOGILISED EELDUSED

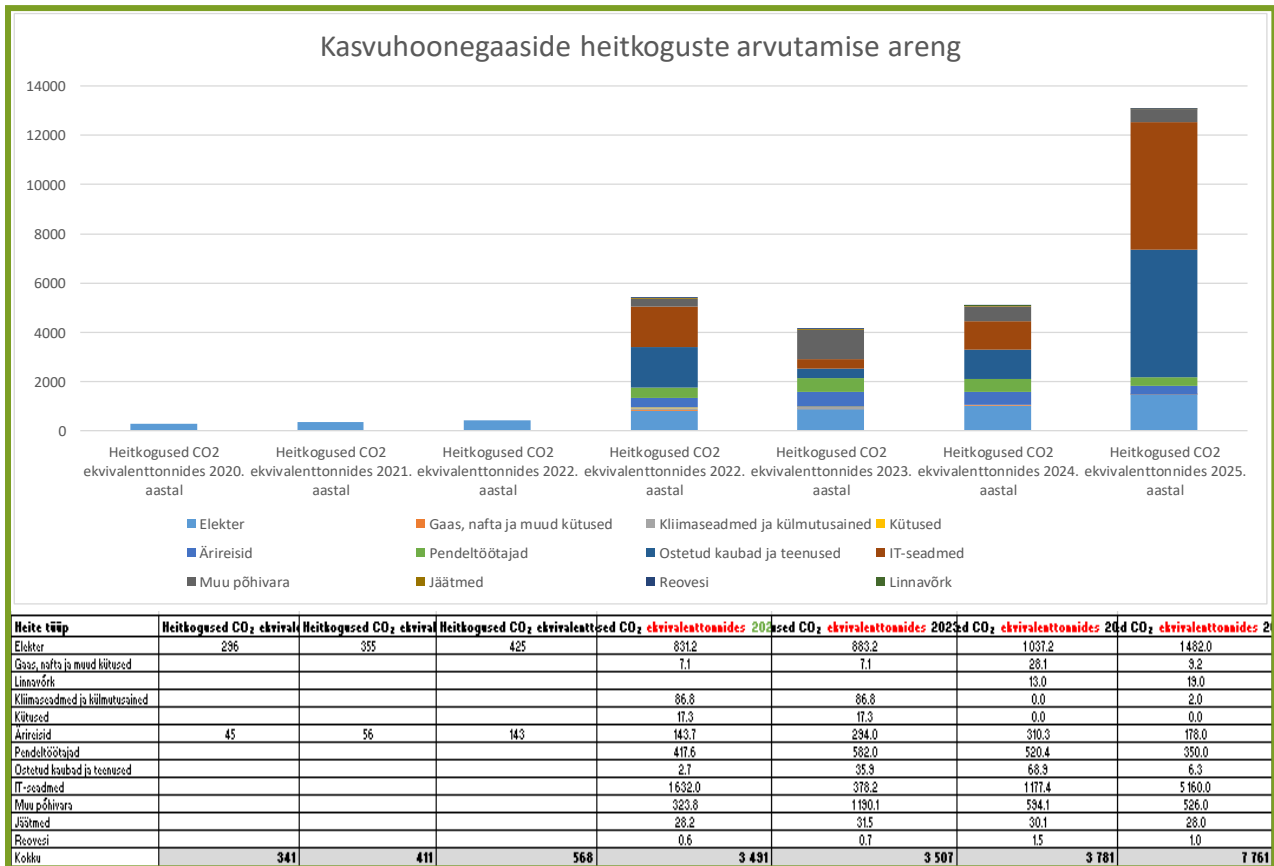
Keskkonnatoime arvutamisel kasutatud andmeallikad ja eeldused on järgmised (tabel 23).

Andmed	Tegevuskoht	Tõendi liik	Teenus	Perioodilisus	Täpsuse tase
TÖÖTAJA	SXB,TLL,BRU,	Tegelikud andmed (töötajad + praktikandid + intramuros + extramuros + töötajate kaugtöömäär)	HR	Nõudmisel	Väljavõte
	SXB	Turbeteenistusest külastajate kohta	Turvarühm	Nõudmisel	Väljavõte
	ILK,Asp, TLL	Turvatöötajate ja koristusteenuste osutaja töötajate keskmise arvu alusel	GESS	Kord aastas / kord kuus	Ligikaudne
	KÕIK	Intramuros/extramuros	Raamlepingu haldur	Nõudmisel	Väljavõte
	ILK	Arvutuse aluseks on, et tegevuskohas ILK töötab 1/3 Prantsusmaa tegevuskohtade töötajast (SXB+ILK)	HR/Raamlepingu haldur	Nõudmisel	Ligikaudne
	Asp	Arvutuse aluseks on, et tegevuskohas Asp töötab 1/2 Prantsusmaa tegevuskohtade töötajast (SXB+Asp)	HR/Raamlepingu haldur	Nõudmisel	Ligikaudne
PINDALA	TLL	Ehitusluba	Ruumid	Nõudmisel	Väljavõte
	SXB	Ehitusjoonised	Ruumid	Nõudmisel	Väljavõte
	ILK, BXL, Aspire	Rendileping	Ruumid	Nõudmisel	Väljavõte
	TLL	Haljasalad: https://xgis.maaamet.ee/xgis2/page/app/maainfo Kaugküte: hoone kasutusluba	Eesti asutus	Nõudmisel	Väljavõte
Elektritarve	TLL	Kasutajapõhised mõõtmised	RKASi alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	SXB	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	ILK	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	Asp	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	BXL	<u>Uued hooned</u> Hoone elektritarve kinnisvarahaldurilt (CBRE). See korrutati teguriga 6% (eu-LISA hõivatud pindala ja hoone kogupindala suhe). Kuigi eu-LISA kontaktbüroo kolis uude hoonesse 23. aprillil, kasutasime seda kuupäeva 2025. a I kvartali jaoks.	CBRE (kinnisvarahaldur)	Nõudmisel	Ligikaudne
Veetarve	TLL	Tarve kaugkütte tarnijalt (Utilitas)	RKASi alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	Asp	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
PUE väärtus DC1	SXB	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01 <i>NB! Täpse PUE väärtuse arvutamiseks on vaja lisamõõdikuid</i>	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
PUE väärtus MDC1	SXB	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
PUE väärtus MDC2	SXB	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine

Andmed	Tegevuskoht	Tõendi liik	Teenus	Perioodilisus	Täpsuse tase
Veetarve	TLL	FOKA register	RKASi alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	SXB	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	Asp	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	ILK	Kasutajapõhised mõõtmised EMS_TEM27_energie ja Prantsusmaa tegevuskohtade veearvestite näidud v01	Vinci-FA alltöövõtja	Igakuine	kasutajapõhine mõõtmine
	BXL	<u>Uued hooned</u> Hoone veetarve kinnisvarahaldurilt (CBRE). See korrutati teguriga 6% (eu-LISA maksete suhe arvete järgi). Kuigi eu-LISA kontaktbüroo kolis uude hoonesse 23. aprillil, kasutasime seda kuupäeva 2025. a I kvartali jaoks.	CBRE (kinnisvarahaldur)	Nõudmisel	Ligikaudne
Tekitatud jäätmed	BXL	<u>Uued hooned</u> Jäätmekogus kinnisvarahaldurilt (CBRE). See korrutati teguriga 6% (eu-LISA maksete suhe arvete järgi). Kuigi eu-LISA kontaktbüroo kolis uude hoonesse 23. aprillil, kasutasime seda kuupäeva 2025. a I kvartali jaoks.	CBRE (kinnisvarahaldur)	Nõudmisel	Ligikaudne
	SXB	Jäätmeregister jäätmekäitlejalt.	/neutralis/Suez/Wastemarket place	Kord aastas / kord kuus	Täpne
	TLL	Jäätmeregister, milles on jäätmekogused (tonnides), töövõtjatelt	Linna teenusepakkuja	Kord kuus	Täpne
	Asp	Jäätmeregister jäätmekäitlejalt.	Neutralis/Suez/Waste market place	Kord aastas / kord kuus	Täpne
	ILK	Jäätmeregister jäätmekäitlejalt.	neutralis/Suez/waste market place	Kord aastas / kord kuus	Täpne
Missioon	Kõik	MIPS-vahendist pärit andmed Bukaresti, Frankfurdi, Ljubljana, Luxembourgi, Varssavi ja Kopenhaageni töötajad kuuluvad vaikumisi peakontori Q alla: Eesti	Missioon	Nõudmisel	Arvutamine
Heitekoefitsient	KÕIK	Konsultatsioonifirma AKIO arvutuste põhjal Leke: teave pärineb FMI alltöövõtjalt Küllastajate reisimine: andmed puuduvad, hüpotees: tühine Töösõitude heide on hinnatud küsitluse alusel, kuid heite arengut on raske analüüsida, sest küsitlusele vastamise määr oli üsna madal (21%), mistõttu ei ole andmed eriti usaldusväärsed. Ostud ja põhivara: andmed raamatupidamisdokumentidest (I)	AKIO, teenuseosutaja	Nõudmisel	Arvutamine
Kliima	SXB, Asp, ILK	https://www.infoclimat.fr/climatologie/annee/2023/strasbourg-entzheim/valeurs/07190.html	GESS	Kord kuus	Täpne
	BRU	https://www.infoclimat.fr/climatologie/annee/2025/bruxelles-national/valeurs/06451.html?graphiques	GESS	Iga kord	Täpne
	TLL	https://www.infoclimat.fr/climatologie/annee/2023/tallinn/valeurs/26038.html	GESS	Iga kord	Täpne

Tabel 23. Metodoloogilised eeldused

8.3. III LISA. Kasvuhoonegaaside arvutusmetoodika muutumine

Joonis 33. Kasvuhoonegaaside heitkoguste arvutuse muutumine

Joonisel 33 on näidatud, kuidas on arvutus 2022. aastal muutunud. eu-LISA hakkas oma CO₂-heidet arvutama 2020. aastal, kuid ainult seoses elektritarbega (mõjuala 2) ja lähetustega (mõjuala 3), arvestamata Eestis tarbitud taastuvenergiat.

Vahendi Aktio lõimimisega on see võimaldanud meil arvestada peale CO₂-heite ka kogu kasvuhoonegaaside heitega (mõjualad 1, 2 ja 3).

2023. aastal kasutati 2022. aasta andmete arvutamisel sama meetodit kui varem. 2023. aasta lõpuks oli kasutusel uus vahend, mis hõlbus ajakohastatud arvutusi ja võimaldas meil hinnata kummagi arvutusviisi erinevusi.

2024. aastal arvutati eu-LISA CO₂-jälg sama meetodiga kui 2023. aastal – kasvuhoonegaaside protokoll, platvormi Aktio kaudu.

2025. aastal arvutati eu-LISA CO₂-jälg sama meetodiga kui 2023. aastal – kasvuhoonegaaside protokoll, platvormi Aktio kaudu. Lisaks oli litsentsidega seotud heitkoguseid varasemates CO₂-jälje arvutustes alahinnatud (need on nüüd ajakohastatud), sest osa kulusid käsitati esialgu töötasuna.

